II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 29ης Σεπτεμβρίου 2010

σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 32/09 (πρώην NN 50/09) της Γερμανίας για την αναδιάρθρωση του Sparkasse KölnBonn

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2010) 6470]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2011/526/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα κράτη μέλη και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα ανωτέρω άρθρα [1],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Η Γερμανία κοινοποίησε τα μέτρα στις 21 Οκτωβρίου 2009.

(2) Στην απόφασή της στις 4 Νοεμβρίου 2009 [2] (στο εξής «απόφαση κίνησης της διαδικασίας»), η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης υπέρ του Sparkasse KölnBonn (στο εξής «Sparkasse») συνιστούν κρατική ενίσχυση. Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσο τα μέτρα υπέρ του Sparkasse μπορούν να χαρακτηριστούν ως συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή ζήτησε επίσης από τη Γερμανία να υποβάλει σχέδιο αναδιάρθρωσης.

(3) Με τη δημοσίευση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 6 Ιανουαρίου 2010, όλοι οι ενδιαφερόμενοι κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

(4) Στις 11 Φεβρουαρίου 2010 η Γερμανία διαβίβασε το σχέδιο αναδιάρθρωσης υπέρ του Sparkasse KölnBonn, το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο πολυάριθμων συνεδριάσεων και τηλεδιασκέψεων κατά την περίοδο που μεσολάβησε από τον Δεκέμβριο του 2009 έως τον Σεπτέμβριο του 2010.

(5) Η Γερμανία διαβίβασε στις 15 Ιανουαρίου 2010, στις 10, 12 και 24 Φεβρουαρίου 2010, στις 10 και 26 Μαρτίου 2010, στις 21 και στις 28 Μαΐου 2010, στις 8 και στις 11 Ιουνίου 2010, στις 23 Ιουλίου 2010 καθώς και στις 10 και στις 23 Αυγούστου 2010 περαιτέρω πληροφορίες και επικαιροποιημένα στοιχεία σχετικά με το σχέδιο αναδιάρθρωσης. Η τελική έκδοση του σχεδίου αναδιάρθρωσης διαβιβάστηκε την 1η Σεπτεμβρίου 2010.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

(6) Το Sparkasse KölnBonn είναι γερμανικό ταμιευτήριο (Sparkasse). Δημιουργήθηκε το 2005 από τη συγκέντρωση του Stadtsparkasse Köln και του Sparkasse Bonn, των οποίων επιχειρηματικοί φορείς (δημόσιες οντότητες υπεύθυνες για το ταμιευτήριο, στο εξής «ιδιοκτήτες») ήταν ο δήμος Κολωνίας και ο δήμος Βόννης αντίστοιχα. Ο δήμος Κολωνίας έχει έμμεση συμμετοχή της τάξεως του 70 % στο νέο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, ενώ ο δήμος Βόννης 30 %. Μετά τη συγκέντρωση των δύο ταμιευτηρίων, επιχειρηματικός φορέας του νέου Sparkasse είναι η ένωση ειδικού σκοπού *Zweckverband Sparkasse KölnBonn* (στο εξής «ένωση ειδικού σκοπού»). Η ένωση ειδικού σκοπού είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου στον οποίο συμμετέχει ο δήμος Κολωνίας με ποσοστό 70 % και ο δήμος Βόννης με ποσοστό 30 %.

(7) Στα τέλη του 2008, το Sparkasse αποτελούσε με σύνολο ισολογισμού ύψους 31 δισεκατ. ευρώ το μεγαλύτερο ταμιευτήριο της Γερμανίας. Η πιστοληπτική διαβάθμισή του σύμφωνα με τη Moody's ήταν την εποχή εκείνη «Aa2». Στις 15 Μαρτίου 2010 η πιστοληπτική διαβάθμιση υποβαθμίστηκε σε «A1».

[1] Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση C 32/09 (πρώην NN 50/09), *Αναδιάρθρωση του Sparkasse KölnBonn* (ΕΕ C 2 της 6.1.2010, σ. 13).
[2] Βλέπε υποσημείωση 1.

(8) Το Sparkasse παρέχει τραπεζικές υπηρεσίες για ιδιώτες πελάτες (επιχειρηματικές δραστηριότητες για ιδιώτες πελάτες) και επιχειρήσεις (επιχειρηματικές δραστηριότητες για εταιρικούς πελάτες). Επίσης, δραστηριοποιείται στη χρηματοδότηση έργων περιφερειακού χαρακτήρα, σε δραστηριότητες κεφαλαιαγορών, καθώς και σε άλλους τομείς του χρηματοπιστωτικού κλάδου, όπως στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων.

(9) Το Sparkasse διεκπεραιώνει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες αποκλειστικά στον οικονομικό χώρο Κολωνίας-Βόννης, όπου κατά το 2008 κατείχε στον τομέα των καταθέσεων ιδιωτών πελατών μερίδιο αγοράς της τάξεως περίπου του [30-35] (*) %. Στις επιχειρηματικές δραστηριότητες παροχής πιστώσεων σε ιδιώτες πελάτες κατείχε το 2008 μερίδιο αγοράς περίπου [20-25] % και σε εταιρικούς πελάτες το [15-20] % ([3]).

3. ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

(10) Το μετοχικό κεφάλαιο του Sparkasse ενισχύθηκε συνολικά με 650 εκατ. ευρώ, και συγκεκριμένα:

i) μέσω της χορήγησης δικαιωμάτων συμμετοχής (Genussrechte) στο τέλος του 2008, και

ii) μέσω σιωπηρής συμμετοχής (Stille Einlage) στις αρχές του 2009.

3.1. **Δικαιώματα συμμετοχής**

(11) Τον Δεκέμβριο του 2008, η Rheinische Sparkassen-Förderungsgesellschaft (στο εξής «εταιρεία προώθησης» (Förderungsgesellschaft) προέβη στη χορήγηση ονομαστικών δικαιωμάτων συμμετοχής στο Sparkasse συνολικού ύψους 300 εκατ. ευρώ (σε δύο δόσεις των 150 εκατ. ευρώ).

(12) Η εταιρεία προώθησης είναι σε ποσοστό 100 % θυγατρική του Rheinischer Sparkassen- und Giroverband (στο εξής «RSGV»). Το RSGV είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου και αποτελεί τον οργανισμό-ομπρέλα για όλα τα ταμιευτήρια που είναι εγκατεστημένα στη Ρηνανία, εκπροσωπώντας τα ταμιευτήρια και, προσφάτως, τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και τους (κρατικούς) ιδιοκτήτες αυτών. Ο επιχειρηματικός στόχος της εταιρείας προώθησης συνίσταται, βάσει του καταστατικού της, στην προώθηση των ταμιευτηρίων που είναι μέλη του RSGV. Έχει το δικαίωμα να ενισχύει το κεφάλαιο των ταμιευτηρίων αποκλειστικά για την προώθηση της δανειοδοσίας καθώς και να δανείζεται.

(13) Η απόδοση τοκομεριδίου των δικαιωμάτων συμμετοχής είναι 8 %. Έχουν διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2013. Τα δικαιώματα συμμετοχής από άποψης τραπεζικής εποπτείας αποτελούν δευτεροβάθμιο κεφάλαιο (Tier 2) (συμπληρωματικό κεφάλαιο).

(14) Τα δικαιώματα συμμετοχής συμμετέχουν στις ζημίες χρήσης βάσει της αναλογίας του κεφαλαίου των δικαιωμάτων συμμετοχής προς τα λοιπά ίδια κεφάλαια που συμμετέχουν στις ζημίες και συνοδεύονται από […] δικαίωμα καθυστερημένης πληρωμής, δηλ. οι εκπρόθεσμες πληρωμές επί των δικαιωμάτων συμμετοχής πρέπει να καταβάλλονται εντός [2-6] ετών από τη λήξη τους. Το ίδιο ισχύει για πληρωμές αναπλήρωσης της ονομαστικής αξίας των δικαιωμάτων συμμετοχής που απομειώνεται λόγω ζημιών.

(15) Για τη χρηματοδότηση των δικαιωμάτων συμμετοχής η εταιρεία προώθησης έλαβε από την […] δύο δάνεια. Τα δάνεια αυτά έχουν σταθερό ετήσιο επιτόκιο [4-5] % καθ' όλη τη διάρκεια των δικαιωμάτων συμμετοχής. Το RSGV παρέχει εγγυήσεις στην […] για τα εν λόγω δάνεια και λαμβάνει για τον σκοπό αυτό από την εταιρεία προώθησης προμήθεια εγγύησης της τάξεως του [1,8-2,5] %.

3.2. **Σιωπηρή συμμετοχή**

(16) Στις 2 Ιανουαρίου 2009 και στις 27 Φεβρουαρίου 2009 υπεγράφησαν συμφωνίες μεταξύ του Sparkasse και της ένωσης ειδικού σκοπού για τη συγκρότηση κεφαλαίων σιωπηρής συμμετοχής συνολικού ύψους 350 εκατ. ευρώ. Η πρώτη δόση ύψους 300 εκατ. ευρώ καταβλήθηκε στις 2 Ιανουαρίου 2009 και η δεύτερη δόση ύψους 50 εκατ. ευρώ την 1η Απριλίου 2009. Η σιωπηρή συμμετοχή είναι μια δομή στην οποία ο επενδυτής δεν αποκτά δικαιώματα ψήφου αλλά λαμβάνει αποζημίωση. Δεν περιορίζεται χρονικά και καταγράφεται στα βιβλία του Sparkasse ως κεφάλαιο Tier 1 (βασικό ίδιο κεφάλαιο). Η σιωπηρή συμμετοχή διατηρείται από την ένωση ειδικού σκοπού.

(17) Για τη χρηματοδότηση της σιωπηρής συμμετοχής, η ένωση ειδικού σκοπού έλαβε για την πρώτη δόση δάνειο ύψους 300 εκατ. ευρώ. Το δάνειο αυτό χορηγήθηκε από την […] και την […] σε ποσοστό 50 % αντίστοιχα. Η ένωση ειδικού σκοπού καταβάλλει για το δάνειο αυτό προμήθεια [0,7-1,1] % βάσει Euribor 1 έτους. Η δεύτερη δόση ύψους 50 εκατ. ευρώ αναχρηματοδοτήθηκε με τη βοήθεια δανείου από την […] με προμήθεια [0,7-1,1] % βάσει Euribor. Για τα δάνεια της ένωσης ειδικού σκοπού δεν παρασχέθηκαν ειδικές εγγυήσεις από τον δήμο Κολωνίας ή από τον δήμο Βόννης. Ωστόσο, σύμφωνα με το καταστατικό της ένωσης ειδικού σκοπού υφίσταται απεριόριστη ευθύνη των δύο δήμων για τις χρηματοπιστωτικές υποχρεώσεις της ένωσης ειδικού σκοπού.

(18) Το Sparkasse καταβάλλει για τη σιωπηρή συμμετοχή προμήθεια της τάξεως του 7,25 % βάσει Euribor 1 έτους. Το ύψος της προμήθειας αυτής καθορίστηκε βάσει πιστοποιητικού δίκαιης αποτύπωσης των οικονομικών στοιχείων (fairness opinion) της Deutsche Bank. Οι πληρωμές αποζημίωσης εξαρτώνται από τα έσοδα προηγούμενης χρήσης και διακόπτονται όταν το Sparkasse δεν έχει επιδείξει κέρδη για το συγκεκριμένο έτος. Αποκλείεται η καταβολή πληρωμής όταν ο δείκτης ιδίων κεφαλαίων κατά τη χρονική στιγμή λήξης της προθεσμίας είναι χαμηλότερος από 9 % και η πληρωμή ενδέχεται να οδηγήσει σε ζημία χρήσης ή στην αύξηση υφιστάμενης ζημίας χρήσης για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος. Σε περίπτωση μη εξυπηρέτησης της σιωπηρής συμμετοχής δεν υφίσταται υποχρέωση καθυστερημένης πληρωμής των απολεσθέντων ποσών. Η σιωπηρή συμμετοχή επιβαρύνεται επίσης αναλογικά με τις συνολικές ζημίες του κεφαλαίου, σε περίπτωση ζημιών προς μεταφορά στην επόμενη χρήση.

(*) Καλύπτεται από το επιχειρηματικό απόρρητο.

([3]) Το μερίδιο του Sparkasse KölnBonn στο σύνολο του γερμανικού τραπεζικού κλάδου είναι αμελητέο.

4. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ

(19) Το σχέδιο αναδιάρθρωσης προβλέπει τον προσανατολισμό του Sparkasse —βάσει καταστατικού— προς το επιχειρηματικό μοντέλο ενός ταμιευτηρίου με πολιτική εμπορικής διανομής περιφερειακής εμβέλειας. Το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα θα επικεντρωθεί στις συνήθεις υπηρεσίες που παρέχει μια τράπεζα λιανικής προς τις παραδοσιακές κατηγορίες πελατών της, ήτοι σε ιδιώτες πελάτες και σε ΜΜΕ, θα αποσυρθεί από δραστηριότητες διαπραγματεύσεων για ίδιο όφελος και επενδύσεων σε δομημένα προϊόντα και δεν θα πωλήσει θυγατρικές εταιρείες που ανήκουν στο βασικό επιχειρηματικό του πεδίο. Επιπλέον, το Sparkasse θα μειώσει σημαντικά τις λειτουργικές του δαπάνες.

4.1. **Περιγραφή του σχεδίου αναδιάρθρωσης**

(20) Το κύριο επιχειρηματικό πεδίο του Sparkasse θα αφορά πελάτες εγκατεστημένους στον οικονομικό χώρο της Κολωνίας και της Βόννης στους τομείς ιδιωτών πελατών, ιδιωτικής τραπεζικής, ΜΜΕ, εταιρικών πελατών και θεσμικών πελατών. Στον τομέα των εταιρικών πελατών το Sparkasse θα επικεντρωθεί σε πελάτες με ετήσιο κύκλο εργασιών χαμηλότερο από 250 εκατ. ευρώ.

(21) Το Sparkasse θα καταργήσει τα μεγαλύτερα δάνεια που χορηγεί, μεταξύ άλλων, μέσω της μείωσης των πιστωτικών ορίων, της εισαγωγής επιπρόσθετων εξασφαλίσεων και συναλλαγών πιστωτικού κινδύνου σε συνεργασία με άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Στον τομέα των εταιρικών πελατών, το Sparkasse έχει ήδη μειώσει κατά 551,5 εκατ. ευρώ τις δανειοδοτήσεις. Έως τα τέλη του 2013 πρέπει να επιτευχθεί περαιτέρω μείωση των αρχικών δανειοδοτήσεων ύψους 2,8 δισεκατ. ευρώ (στοιχεία 2008) κατά [0,9-1,1] δισεκατ. ευρώ. Επιπλέον, έως τα τέλη του 2013, πρέπει με τα ίδια μέσα ιδίου κεφαλαίου (βλ. παράρτημα Ι σημείο 4), να μειώσει ένα δάνειο ύψους [0,8-0,9] δισεκατ. ευρώ προς δημόσιους οργανισμούς μη εγκατεστημένους στην επικράτεια Κολωνίας-Βόννης.

(22) Το Sparkasse έχει ήδη μειώσει τις συναλλαγές διαπραγμάτευσης για ίδιο όφελος αρχικού ύψους 550 εκατ. ευρώ σε [20-23] εκατ. ευρώ και πρόκειται να τις καταργήσει ολοσχερώς. Το Sparkasse δεν θα αναλαμβάνει πλέον στο μέλλον ανάλογες συναλλαγές διαπραγμάτευσης για ίδιο όφελος και προτίθεται να εγκαταλείψει τις δραστηριότητες οργανισμού διαπραγμάτευσης, έτσι ώστε να διεξάγει τις υπόλοιπες και περιορισμένες σε έκταση συναλλαγές διαπραγμάτευσης για ίδιο όφελος ως τραπεζικές δραστηριότητες. Θα περιορίζονται σε συγκεκριμένα προϊόντα και δεν πρέπει να υπερβαίνουν συγκεκριμένο ημερήσιο πιστωτικό κίνδυνο (κίνδυνος αγοραίας τιμής < [3-5] εκατ. ευρώ, βλ. παράρτημα Ι σημείο 2).

(23) Μια από τις κύριες αιτίες για τις ζημίες του Sparkasse κατά το έτος 2008 ήταν οι επενδύσεις του στα χαρτοφυλάκια χρεογράφων εξασφαλισμένων με περιουσιακά στοιχεία (asset-backed securities, «ABS») και στρατηγικής κατανομής επενδύσεων (strategic asset allocation, «SAA»). Κατά την αγορά του χαρτοφυλακίου ABS, το Sparkasse αγόρασε γεωγραφικά διαφοροποιημένα ([4]) στοιχεία ενεργητικού με πιστοληπτική διαβάθμιση «AAA», μεταξύ άλλων, RMBS ([5]), CDO ([6]), CMBS ([7]), ABS ([8]) και CLO ([9]). Στα τέλη του 2007 το χαρτοφυλάκιο ABS κατέγραψε 1,05 δισεκατ. ευρώ στον ισολογισμό του Sparkasse. Το χαρτοφυλάκιο SAA αφορά τη διαχείριση διαφοροποιημένων χρεογράφων μέσω ειδικών κεφαλαίων τα οποία, μεταξύ άλλων, αποτελούνται από διεθνείς συμμετοχές κεφαλαίου, REIT ([10]) και ομολογίες, περιλαμβανομένων των κατηγοριών ενεργητικού υψηλής απόδοσης (high yield) και αναδυόμενων αγορών (emerging markets). Στα τέλη του 2007, το εν λόγω χαρτοφυλάκιο κατέγραψε 2,2 δισεκατ. ευρώ στον ισολογισμό του Sparkasse. Παρά τις προσπάθειες του Sparkasse για ευρεία διαφοροποίηση των χαρτοφυλακίων ABS και SAA, η κρίση στη χρηματοπιστωτική αγορά είχε ως αποτέλεσμα απτές ζημίες στην αξία των εν λόγω στοιχείων ενεργητικού. Το 2008 το Sparkasse έπρεπε να προβεί σε αποσβέσεις ύψους 249 εκατ. ευρώ ([11]), οι οποίες αφορούσαν κυρίως τα εν λόγω δύο χαρτοφυλάκια. Κατά το 2007 είχε ήδη αναγκαστεί να καταγράψει αποσβέσεις ύψους 108 εκατ. ευρώ.

(24) Σύμφωνα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης του Sparkasse, οι επενδύσεις ABS και SAA δεν αντιστοιχούν στο προφίλ κινδύνου ενός παραδοσιακού ταμιευτηρίου με πολιτική διανομής ούτε στον νέο στρατηγικό προσανατολισμό του προς το βασικό επιχειρηματικό πεδίο του. Για τον λόγο αυτό, το Sparkasse αποφάσισε να εκποιήσει και/ή να καταργήσει τις εν λόγω υποχρεώσεις έως το 2014. Τον Μάρτιο του 2008 το Sparkasse μείωσε τις επενδύσεις SAA κατά το ήμισυ για να ελαττώσει τον κίνδυνο που αυτές συνεπάγονταν. Πραγματοποιήθηκαν περαιτέρω πωλήσεις το 2009 που κατέστησαν εφικτή τη μείωση του χαρτοφυλακίου SAA σε 468 εκατ. ευρώ (στοιχεία της 30ής Σεπτεμβρίου 2009). Οι επιπτώσεις των υπολειπόμενων χαρτοφυλακίων ABS (κατά την ημερομηνία αναφοράς της 30ής Σεπτεμβρίου 2009 με ονομαστική αξία 970 εκατ. ευρώ) αντισταθμίστηκαν στον ισολογισμό του Sparkasse για το 2010 μέσω αντίστοιχης πρόληψης κινδύνου και εξασφαλίσεων. Κατά την περίοδο [2012-2014] πρόκειται να πωληθούν και τα υπόλοιπα στοιχεία του χαρτοφυλακίου.

(25) Το Sparkasse ξεκίνησε την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος μείωσης των δαπανών, το οποίο προβλέπει, μεταξύ άλλων, τη μείωση προσωπικού, τη βελτιστοποίηση των εσωτερικών διεργασιών και, έως τα μέσα του 2011, το κλείσιμο 22 (εκ των συνολικά 131) υποκαταστημάτων. Με αυτόν τον τρόπο σχεδιάζεται η μείωση των λειτουργικών δαπανών κατά [5-8] % έως το 2014 ([12]).

(26) Η Γερμανία διαβεβαιώνει ότι το Sparkasse θα τηρήσει περιορισμούς στις πληρωμές τοκομεριδίων (παράρτημα Ι σημείο

([4]) Στα τέλη Σεπτεμβρίου 2009 καταργήθηκε το 64 % του όγκου του χαρτοφυλακίου ABS στη Γερμανία και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ το ποσοστό σε απαιτήσεις προς τις ΗΠΑ ανερχόταν στο 17 %.

([5]) Τιτλοποιημένα στεγαστικά δάνεια (Residential mortgage-backed securities): χρεόγραφα εξασφαλισμένα από συγκέντρωση ιδιωτικών ενυπόθηκων δανείων.

([6]) Δομημένα χρεωστικά ομόλογα (Collateral debt obligation): χρεόγραφα εξασφαλισμένα από πιστωτικό χαρτοφυλάκιο (συγκέντρωση επιχειρηματικών και καταναλωτικών δανείων).

([7]) Τιτλοποιημένα εμπορικά ενυπόθηκα δάνεια (Commercial mortgage-backed securities): χρεόγραφα εξασφαλισμένα από απαιτήσεις επιχειρηματικών ενυπόθηκων δανείων.

([8]) Χρεόγραφα εξασφαλισμένα με περιουσιακά στοιχεία (Asset-backed securities).

([9]) Εγγυημένα δανειακά ομόλογα (Collateralized loan obligation): χρεόγραφα εξασφαλισμένα από πιστωτικό χαρτοφυλάκιο.

([10]) Εταιρείες επενδύσεων ακινήτων.

([11]) Τα 104,5 εκατ. ευρώ των αποσβέσεων το 2008 αφορούσαν το χαρτοφυλάκιο ABS.

([12]) Λαμβάνονται υπόψη οι αυξήσεις τιμών και μισθών.

7) και στις διαφημιστικές δαπάνες (παράρτημα I σημείο 9), απαγορεύσεις σχετικά με εξαγορές (παράρτημα I σημείο 8) καθώς και απαγόρευση ηγετικής θέσης στον καθορισμό τιμών. Τέλος, μέχρι τα τέλη του 2014 το Sparkasse δεν θα μπορεί να προσφέρει χαμηλότερες τιμές για καταθέσεις και χρηματοδότηση ανέγερσης κατοικιών από τον ανταγωνιστή με τις ελκυστικότερες τιμές μεταξύ των δέκα μεγαλύτερων ανταγωνιστών (κατά γενικό κανόνα, στον τομέα των καταθέσεων βάσει των μεριδίων αγοράς που ισχύουν στη σχετική αγορά, στον οικονομικό χώρο Κολωνίας/Βόννης, ενώ στον τομέα της χρηματοδότησης ανέγερσης κατοικιών βάσει των μεριδίων αγοράς σε νέες εργασίες που ισχύουν στην Ομοσπονδία της Γερμανίας, βλ. παράρτημα I σημείο 5).

4.2. **Αναδιάρθρωση των θυγατρικών εταιρειών**

(27) Το Sparkasse σχεδιάζει να μειώσει τον αριθμό θυγατρικών εταιρειών κατά ένα τρίτο. Η λογιστική αξία των συνδεδεμένων επιχειρήσεων στον ισολογισμό του Sparkasse στις 31 Δεκεμβρίου 2008 ανερχόταν στα 635 εκατ. ευρώ. [20-40] εκατ. ευρώ εκποιήθηκαν και/ή ρευστοποιήθηκαν έως τα τέλη του 2009, ενώ σχεδιάζονται περαιτέρω πωλήσεις ύψους [180-250] εκατ. ευρώ. Το Sparkasse επιδιώκει με αυτόν τον τρόπο, και ανάλογα με τον τύπο της θυγατρικής εταιρείας, δύο στόχους: πρώτον, μέσω της εκποίησης θυγατρικών εταιρειών που δεν ανήκουν στο βασικό επιχειρηματικό πεδίο ([13]), και οι οποίες συμμετέχουν σε έργα περιφερειακής ανάπτυξης ή δημοτικά έργα ή κρατικά στεγαστικά προγράμματα, θα μειωθεί ο πιστωτικός κίνδυνος και η τρωτότητα του Sparkasse· δεύτερον, τα κέρδη από την πώληση συμμετοχών κεφαλαίου, οι οποίες μόνο έμμεσα συνδέονται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Sparkasse, θα χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση της αναδιάρθρωσής του (βλ. παράρτημα I σημείο 10). Ο πλήρης κατάλογος των θυγατρικών εταιρειών προς πώληση παρατίθεται στο παράρτημα I σημεία 10 και 13.

(28) Στην τελευταία ομάδα ανήκουν, μεταξύ άλλων, οι συμμετοχές στις εταιρείες RW Holding AG, S ProFinanz Versicherungsmakler GmbH, Schufa Holding AG και Neue Leben Pensionsverwaltung AG. Οι συμμετοχές αυτές έχουν ήδη εκποιηθεί και τα έσοδα που απέφεραν ανέρχονται συνολικά σε περίπου [25-35] εκατ. ευρώ.

(29) Για ορισμένες θυγατρικές εταιρείες με αξία πώλησης ύψους περίπου [70-100] εκατ. ευρώ, λόγω του τύπου των επιχειρήσεων αυτών, το Sparkasse αναμένει ελάχιστο μόνο ενδιαφέρον από τον ιδιωτικό τομέα για την αγορά τους. Το ελάχιστο αυτό ενδιαφέρον οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι πρόκειται κατά κύριο λόγο για μικρές επιχειρήσεις οι οποίες, σε συνεργασία με τον δήμο Κολωνίας, δραστηριοποιούνται στους τομείς δημόσιων στεγαστικών προγραμμάτων και περιφερειακής ανάπτυξης ή των οποίων η ιδιοκτησιακή δομή έχει ήδη επηρεαστεί έντονα από τη συμμετοχή του δήμου Κολωνίας. Για τον λόγο αυτό, το Sparkasse προτίθεται να εκποιήσει τις δραστηριότητες αυτές στον [δήμο Κολωνίας ή σε εταιρεία συνδεδεμένη με αυτόν]. Η μεταβίβαση θα γίνει έναντι της αγοραίας τιμής που θα υπολογιστεί από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Τα στοιχεία ενεργητικού των θυγατρικών εταιρειών που πρόκειται να πωληθούν στον δήμο Κολωνίας αφορούν κυρίως τον τομέα των ακινήτων.

(30) Κατά την υλοποίηση των μέτρων αναδιάρθρωσης, το Sparkasse πρόκειται να μειώσει το σταθμισμένο ενεργητικό του (RWA) κατά [2-5] δισεκατ. ευρώ στα [15-20] δισεκατ. ευρώ (ήτοι κατά [15-20] %). (Η ανάπτυξη του βασικού επιχειρηματικού πεδίου κατά την περίοδο αναδιάρθρωσης δεν λαμβάνεται υπόψη στην ως άνω εκτίμηση). Εάν συνυπολογιστεί η ανάπτυξη του βασικού επιχειρηματικού πεδίου, η μείωση του σταθμισμένου ενεργητικού έως το 2014 θα ανέρχεται σε [10-15] %. Το […] του Sparkasse Köln μειώνεται ονομαστικά κατά [4-6] δισεκατ. ευρώ, στα [20-30] δισεκατ. (ήτοι κατά [15-20] %). (Η ανάπτυξη του βασικού επιχειρηματικού πεδίου κατά την περίοδο αναδιάρθρωσης δεν λαμβάνεται υπόψη στην ως άνω εκτίμηση.) Εάν συνυπολογιστεί η ανάπτυξη του βασικού επιχειρηματικού πεδίου, η μείωση που επιτυγχάνεται στα στοιχεία ενεργητικού στο πλαίσιο των μέτρων αναδιάρθρωσης ανέρχεται στο 5 %.

4.3. **Αποκατάσταση της βιωσιμότητας στο βασικό σενάριο και στο σενάριο προσομοίωσης κρίσης**

(31) Για να αποδείξει ότι το Sparkasse είναι σε θέση να αποκαταστήσει μακροπρόθεσμα τη βιωσιμότητά του η Γερμανία υπέβαλε ένα βασικό σενάριο και ένα σενάριο προσομοίωσης κρίσης.

Βασικό σενάριο

(32) Οι χρηματοπιστωτικές προβλέψεις στις οποίες βασίζεται το βασικό σενάριο στηρίζονται στις προβλέψεις διακεκριμένων οικονομικών ινστιτούτων της Γερμανίας. Τίθεται ως προϋπόθεση ότι η αύξηση του ΑΕΠ κατά τη συνολική περίοδο αναδιάρθρωσης θα κυμαίνεται στα ίδια μέτρια επίπεδα και ότι το ποσοστό ανεργίας θα συνεχίσει να αυξάνεται έως το 2011 ενώ, στη συνέχεια, θα μειωθεί σταδιακά. Για το 2010 αναμένεται βελτίωση του δυσμενούς λόγω των χαμηλών επιτοκίων επιχειρηματικού πλαισίου, η οποία θα διατηρηθεί και κατά την υπόλοιπη περίοδο αναδιάρθρωσης.

(33) Σύμφωνα με τον πίνακα 1, το Sparkasse στο βασικό σενάριο θα επανακτήσει το 2010 τη βιωσιμότητά του και θα συνεχίσει έως το 2014 να βελτιώνει τα επιχειρηματικά του αποτελέσματα. Για το 2014 αναμένεται απόδοση ιδίων κεφαλαίων (ROE) της τάξεως του [9-10] %. Στη διαφάνεια 1 παρουσιάζονται τα σημαντικότερα αριθμητικά στοιχεία του Sparkasse για την περίοδο 2008-2014.

([13]) Μια από τις κύριες αιτίες που ευθύνεται για τα προβλήματα του Sparkasse KölnBonn εντοπίζεται στις συμμετοχές του σε έργα και θυγατρικές εταιρείες οι οποίες δεν είχαν καμία σχέση με το βασικό επιχειρηματικό του πεδίο. Από τις δραστηριότητες αυτές προέκυψε σημαντικό ποσοστό των ζημιών. Για την προώθηση της εγκατάστασης νέων επιχειρήσεων στην Κολωνία, η τράπεζα συμμετείχε στην ανάπτυξη επαγγελματικών ακινήτων και γραφείων και χορήγησε εγγυήσεις μισθώματος για την προώθηση έργων ανάπτυξης ακινήτων. Η τράπεζα επαναδιαπραγματεύεται εκ νέου τις εγγυήσεις και τα μισθωτήρια συμβόλαια με στόχο να αποσυρθεί από τις αντίστοιχες συμφωνίες και, στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό, να εκχωρήσει τις εν λόγω δραστηριότητες σε τρίτους.

Πίνακας 1

Sparkasse KölnBonn — Κέρδη προ φόρων 2010-2014 (Βασικό σενάριο)

Σενάριο	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Βασικό σενάριο	– 98,8	[5-10]	[80-100]	[125-150]	[150-175]	[200-225]

Διαφάνεια 1

Αριθμητικά στοιχεία του Sparkasse KölnBonn για την περίοδο 2008-2014 (Βασικό σενάριο)

Αριθμητικά στοιχεία	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
RWA (1) **(σε δισεκατ. ευρώ)**	20,2	19,1	[17,5-20]	[…]	[…]	[…]	[15-20]
Δείκτης Tier 1 (2)	6,4 % (5,5 %)	6,9 % (6,1 %)	[7-8] % ([6-7] %)	[8-9] % ([7-8] %)	[8-9] % ([7-8] %)	[8-9] % ([7-8] %)	[8-10] % ([8-9] %)
RoE	– 13,5 %	– 6,5 %	[0-3] %	[4-6] %	[7-9] %	[7-9] %	[9-10] %
CIR	73,0 %	70,0 %	[65-75] %	[60-70] %	[55-65] %	[50-60] %	[50-60] %
VZÄ	3 824	3 672	[3 500-3 750]	[3 250-3 500]	[3 000-3 250]	[3 000-3 250]	[2 750-3 000]

(1) Τα στοιχεία αφορούν αποκλειστικά το Sparkasse KölnBonn.
(2) Δείκτης βασικού κεφαλαίου (Tier 1) για το Sparkasse Köln Bonn. Τα στοιχεία εντός παρενθέσεων αφορούν τον όμιλο. CIR: cost income ratio (λόγος εξόδων/εσόδων), VZÄ: Vollzeitäquivalent (Ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης).

Σενάριο προσομοίωσης κρίσης και ανάλυση ευαισθησίας

(34) Στο σενάριο προσομοίωσης κρίσης ως προϋπόθεση στις μακροοικονομικές υποθέσεις τίθεται η συνέχιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης έως το 2011 και μικρή βελτίωση της οικονομικής συγκυρίας το 2012. Σε αντίθεση με το βασικό σενάριο, τίθεται ως προϋπόθεση η παράταση του δυσμενούς λόγων χαμηλών επιτοκίων επιχειρηματικού πλαισίου για ακόμη δύο χρόνια.

(35) Στο σενάριο προσομοίωσης κρίσης τίθεται ως προϋπόθεση ότι το Sparkasse θα αποκαταστήσει το 2012 τη βιωσιμότητά του και, στη συνέχεια, θα βελτιώνει συνεχώς τα αποτελέσματά του έως το 2014. Για το 2014 αναμένεται απόδοση ιδίων κεφαλαίων (RoE) της τάξεως του [10-12,5] %. Σύμφωνα με το σενάριο προσομοίωσης κρίσης, οι δείκτες κεφαλαίου του Sparkasse και όλου του ενοποιημένου ομίλου καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης κυμαίνονται σαφώς πάνω από τα κατώτατα όρια που έχουν θεσπίσει οι ρυθμιστικές αρχές. Ο πίνακας 2 και η διαφάνεια 2 παρουσιάζουν τα σημαντικότερα αριθμητικά στοιχεία για το Sparkasse KölnBonn κατά την περίοδο 2008-2014 βάσει του σεναρίου προσομοίωσης κρίσης.

Πίνακας 2

Sparkasse KölnBonn — Κέρδη προ φόρων 2010-2014 (Σενάριο προσομοίωσης κρίσης)

Σενάριο	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Σενάριο προσομοίωσης κρίσης	– 98,8	– [125-150]	– [25-50]	[50-75]	[125-150]	[175-200]

Διαφάνεια 2

Αριθμητικά στοιχεία του Sparkasse KölnBonn για την περίοδο 2008-2014 (σενάριο προσομοίωσης κρίσης)

Αριθμητικά στοιχεία	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
RWA (1) **(σε δισεκατ. ευρώ)**	20,2	19,1	[17-20]	[17-19]	[17-19]	[17-19]	[16-18]
Δείκτης Tier 1 (2)	6,4 % (5,5 %)	6,9 % (6,1 %)	[6-7] % ([5-6])	[6-7] % ([6-7])	[6-7] % ([6-7])	[6-7] % ([6-7])	[7-8] % ([6-7])

Αριθμητικά στοιχεία		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	ROE	– 13,5 %	– 6,5 %	– [8-9] %	– [1-3] %	[3-5] %	[8-10] %	[10-12] %
	CIR	73,0 %	70,0 %	[70-75] %	[65-70] %	[60-65] %	[55-60] %	[50-55] %
	VZÄ	3 824	3 672	[3 500-3 750]	[3 250-3 500]	[3 000-3 250]	[3 000-3 250]	[2 750-3 000]

([1]) Τα στοιχεία αφορούν αποκλειστικά το Sparkasse KölnBonn.
([2]) Δείκτης βασικού κεφαλαίου (Tier 1) για το Sparkasse Köln Bonn. Τα στοιχεία εντός παρενθέσεων αφορούν τον όμιλο. CIR: cost income ratio (λόγος εξόδων/εσόδων), VZÄ: Vollzeitäquivalent (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης).

(36) Καθότι τα έσοδα του Sparkasse επηρεάζονται κυρίως από τα ισχύοντα χαμηλά βραχυπρόθεσμα επιτόκια, διενεργήθηκε δεύτερη ανάλυση ευαισθησίας σχετικά με τα επιτόκια (σενάριο 1: ανοδική πορεία της καμπύλης επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης και, σενάριο 2: πτωτική πορεία κατά 50 μονάδες βάσης). Η ανάλυση επιβεβαίωσε ότι η συνεχιζόμενη αύξηση των επιτοκίων θα ήταν ευνοϊκή για τη βιωσιμότητα του Sparkasse, ενώ η μείωση των επιτοκίων θα την συρρίκνωνε. Η γραμμική μείωση των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων κατά 50 μονάδες βάσης θα συνεπάγετο απώλειες κερδών ύψους [20-25] εκατ. ευρώ ετησίως. Συνολικά, από την ανάλυση ευαισθησίας που διαβίβασε η Γερμανία προκύπτει ότι η τρωτότητα του Sparkasse για μεγαλύτερες διακυμάνσεις επιτοκίων είναι περιορισμένη.

4.4. **Εταιρική διακυβέρνηση (Corporate Governance)**

(37) Από τα στοιχεία που διαβίβασε η Γερμανία προκύπτει ότι οι επενδύσεις βάσει πολιτικών κινήτρων, οι οποίες συνέβαλαν στα προβλήματα του Sparkasse, αποφασίστηκαν κατά την περίοδο 1997-2004, ήτοι οι αποφάσεις λήφθηκαν πριν από τη συγκέντρωση του Stadtsparkasse Köln με το Sparkasse Bonn το 2005, που οδήγησε στο σημερινό δημοτικό ταμιευτήριο (Stadtsparkasse), και επί διαφορετικής νομικής βάσης η οποία ρυθμιζόταν κυρίως από τον νόμο περί ταμιευτηρίων του ομόσπονδου κράτους Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας (Sparkassengesetz Nordrhein-Westfalen) ([14]). Εν τω μεταξύ η εταιρική διακυβέρνηση του Sparkasse έχει βελτιωθεί.

(38) Μετά τις διαρθρωτικές αλλαγές που υλοποίησε ο νέος επιχειρηματικός φορέας λόγω της συγκέντρωσης των δύο ταμιευτηρίων το 2005, για τη λήψη σημαντικών αποφάσεων στην ένωση ειδικού σκοπού απαιτείται πλέον ειδική πλειοψηφία των μετόχων. Η ειδική πλειοψηφία ορίστηκε στο 85 % και κυμαίνεται, συνεπώς, πάνω από το ποσοστό συμμετοχής του ενός μόνο δήμου.

(39) Ο αριθμός και το μέγεθος των οργάνων του ταμιευτηρίου μειώθηκαν, ενώ παράλληλα συρρικνώθηκε σημαντικά το διοικητικό συμβούλιο και το προεδρείο ([15]). Καταργήθηκε επίσης η επιτροπή συμμετοχών αποτελούμενη από τρία μέλη του προεδρείου, η οποία στο πρώην Stadtsparkasse Köln ήταν επιφορτισμένη με τη λήψη προκαταρκτικών αποφάσεων σχετικά με επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες. Η ευθύνη για την επενδυτική πολιτική σε ζητήματα συμμετοχών κεφαλαίου, οι οποίες πρέπει να ελέγχονται βάσει οικονομικών κριτηρίων, μεταβιβάστηκε στο προεδρείο. Όλες οι νέες επενδύσεις του Sparkasse πρέπει επίσης να εγκρίνονται από το διοικητικό συμβούλιο.

(40) Βάσει των υποχρεώσεων που υπέχει βάσει του τροποποιημένου νόμου περί ταμιευτηρίων, το Sparkasse όφειλε να συστήσει μια επιτροπή διαχείρισης κινδύνων και ελέγχου ισολογισμού στην οποία εκχώρησε ευρείες ελεγκτικές αρμοδιότητες. Επιπλέον, απαιτείται διά του νόμου τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου να διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία για την αξιολόγηση και τον έλεγχο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ενός ταμιευτηρίου. Το προεδρείο φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για τη διαχείριση του Sparkasse και δεν δεσμεύεται σε καμία περίπτωση από τις οδηγίες του διοικητικού συμβουλίου ή των μετόχων.

(41) Εκτός από τις ήδη υλοποιηθείσες βελτιώσεις στη δομή εταιρικής διακυβέρνησης, το Sparkasse πρόκειται να την ενισχύσει αυξάνοντας στο μέλλον τον αριθμό των ανεξάρτητων ([16]) μελών του διοικητικού συμβουλίου από 2 σε 4, από τα συνολικά 18 μέλη. Από την 1η Ιανουαρίου 2011 η επιτροπή ελέγχου ισολογισμού θα αριθμεί 7 αντί 9 μελών και η επιτροπή διαχείρισης κινδύνων θα αποτελείται από 6 αντί των 9 μελών που αριθμεί σήμερα. Πρέπει να καταργηθεί έως το τέλος του 2011 η επιτροπή συμμετοχών και έως το τέλος του 2010 η επιτροπή σχεδιασμού στρατηγικών. Η επιτροπή συμμετοχών θα αποκτήσει αυτομάτως μικρότερο κύρος αφότου πωλήσει το Sparkasse μεγάλο μέρος των θυγατρικών εταιρειών του. Τα καθήκοντα της επιτροπής σχεδιασμού στρατηγικών αναλαμβάνονται πλέον από το προεδρείο. Τέλος, οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων, σε περίπτωση εξαγοράς επιχειρήσεων, αλλάζουν ώστε το προεδρείο να μπορεί να λάβει αποφάσεις σε ζητήματα συμμετοχών μόνο ομόφωνα, ενώ για συμμετοχές ονομαστικού ποσού άνω των [2-5] εκατ. ευρώ απαιτείται προηγουμένως η διενέργεια ελέγχου δέουσας επιμέλειας ή αξιολόγησης της επιχείρησης από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα.

([14]) Βλ. http://www.wlsgv.de/download/spkg28112008.pdf στην ισχύουσα έκδοση της 29ης Νοεμβρίου 2008.
([15]) Το προεδρείο αριθμεί κατά το 2010 μόνο 5 μέλη (έναντι 9 μελών το 2005), ενώ το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται πλέον από 18 (έναντι 27) μελών.
([16]) Στο πλαίσιο αυτό, ως «ανεξάρτητα» μέλη του διοικητικού συμβουλίου νοούνται τα μέλη που δεν προέρχονται από το δημοτικό συμβούλιο το οποίο έχει διορίσει το μέλος.

4.5. **Υβριδικά χρηματοδοτικά μέσα**

(42) Το Sparkasse διατηρεί σε ανεξάρτητους επενδυτές υβριδικό κεφάλαιο (πιστοποιητικά συμμετοχής πελατών) ύψους 224 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Γερμανίας, τα δικαιώματα συμμετοχής και τα πιστοποιητικά συμμετοχής πελατών είναι ισότιμα. Η σιωπηρή συμμετοχή κατατάσσεται μετά από τα δύο αυτά μέσα. Όπως παρουσιάζεται στον πίνακα 3, από το 2008 δεν καταβλήθηκαν πλέον τοκομερίδια σε υβριδικό κεφάλαιο. Το 2008 και το 2009 τα δικαιώματα συμμετοχής συμμετείχαν στις ζημίες κατά 57,4 εκατ. ευρώ. Η σιωπηρή συμμετοχή και τα πιστοποιητικά συμμετοχής πελατών συμμετείχαν στις ζημίες του έτους 2009. Από το 2010 θα αναπληρωθούν τα υβριδικά χρηματοδοτικά μέσα, ενώ από το 2011 θα καταβληθούν έως το 2012 οι μέχρι τότε μη πραγματοποιηθείσες πληρωμές τοκομεριδίων. Το 2013 θα αναπληρωθούν όλα τα υβριδικά χρηματοδοτικά μέσα εκ νέου και θα γίνουν όλες οι μέχρι τότε μη πραγματοποιηθείσες πληρωμές τοκομεριδίων έτσι ώστε για κάθε χρηματοδοτικό μέσο να πραγματοποιηθεί πλήρης πληρωμή τοκομεριδίου. Επειδή οι πληρωμές τοκομεριδίων πρέπει να πραγματοποιούνται όταν υπάρχει θετική αναλογία κερδών και ζημιών, ήτοι σε θετικό ισολογισμό, το Sparkasse δεν διαθέτει σε καμία περίπτωση διακριτική ευχέρεια σχετικά με το ενδεχόμενο αναστολής των πληρωμών τοκομεριδίων, εφόσον διασφαλίσει τη βιωσιμότητά του και αναπληρώσει εκ νέου ενδεχόμενες μειώσεις του ονομαστικού κεφαλαίου.

Πίνακας 3

Κατανομή κερδών του Sparkasse KölnBonn για την περίοδο 2009-2014 (Βασικό σενάριο)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Κέρδη προ φόρου			– 98,8	[5-10]	[80-100]	[125-150]	[150-175]	[200-225]
Κατανομή κερδών ανά μέσο κεφαλαίου								
Δικαιώματα συμμετοχής	Απορρόφηση ζημιών	40,6	16,8	0	0	0	0	0
	Αναπλήρωση κεφαλαίου	0	0	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
	Τοκομερίδιο	0	0	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Πιστοποιητικά συμμετοχής πελατών	Απορρόφηση ζημιών	0	12,5	0	0	0	0	0
	Αναπλήρωση κεφαλαίου	0	0	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
	Τοκομερίδιο	0	0	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Σιωπηρή συμμετοχή	Απορρόφηση ζημιών	0	19,5	0	0	0	0	0
	Αναπλήρωση κεφαλαίου	0	0	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
	Τοκομερίδιο	0	0	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

(43) Η Γερμανία διαβεβαίωσε ότι το Sparkasse —εκτός της ύπαρξης συμβατικής υποχρέωσης— δεν θα προβεί σε πληρωμές τοκομεριδίων για υβριδικό κεφάλαιο ιδιωτών επενδυτών (βλ. παράρτημα I σημείο 7).

4.6. **WestLB**

(44) Μια περαιτέρω αιτία για τα χρηματοπιστωτικά προβλήματα του Sparkasse ήταν η συμμετοχή του στην WestLB. Το Sparkasse υπέστη συνολικές ζημίες ύψους […] εκατ. ευρώ, διότι ως μέλος της Rheinischer Sparkassen- und Giroverband (RSGV) συνέβαλε στην ενίσχυση του αποθεματικού κεφαλαίου το οποίο είχε συστήσει η RSGV ως δίχτυ ασφαλείας για τα μέλη της ένωσης και τις Landesbank. Το αποθεματικό κεφάλαιο χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο των μέτρων διάσωσης υπέρ της WestLB το 2008. Η υπολειπόμενη έκθεση σε κίνδυνο υφίσταται λόγω της έμμεσης συμμετοχής του Sparkasse στην WestLB και της υπολειπόμενης έμμεσης ευθύνης που έχει για την τράπεζα επισφαλειών (Bad Bank) της WestLB ως μέλος της RSGV.

(45) Παρόλο που το Sparkasse δεν διαθέτει άμεσες επενδύσεις στην West LB, εκτίθεται σε κίνδυνο μέσω της συμμετοχής του στη RSGV στην οποία συμμετέχει με ποσοστό 19 %. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Γερμανίας, ο κίνδυνος αρνητικών επιπτώσεων για το Sparkasse από την ενδεχόμενη επιδείνωση της λογιστικής αξίας της RSGV λόγω της WestLB είναι ελάχιστος. Πρώτον, η WestLB αξιολογήθηκε πρόσφατα από ανεξάρτητο τρίτο εμπειρογνώμονα και, επιπλέον, η λογιστική αξία της στον ισολογισμό της RSGV κατά την ημερομηνία αναφοράς της 31ης Δεκεμβρίου 2009 διορθώθηκε από το ιστορικό ποσό των […] δισεκατ. ευρώ στα […] εκατ. ευρώ. Η έμμεση συμμετοχή του Sparkasse στη WestLB αντιστοιχεί συνεπώς επί του παρόντος σε περίπου […] ευρώ. Επειδή το Sparkasse διατρέχει κίνδυνο από τη WestLB μόνο λόγω της συμμετοχής του στην RSGV, αυτό

που έχει σημασία για το Sparkasse είναι μόνο η εσωτερική αξία της RSGV. Αυτή διαμορφώνεται, ωστόσο, όχι μόνο σύμφωνα με την αξία της WestLB αλλά και οιασδήποτε άλλης θυγατρικής εταιρείας και επένδυσης που υπάγεται στη RSGV. Από την αξιολόγηση των υπόλοιπων θυγατρικών εταιρειών της RSGV που διενεργήθηκε στο τέλος του 2009 προέκυψε ότι υπάρχουν σημαντικά σιωπηρά αποθεματικά τα οποία θα επαρκούσαν να καλύψουν ακόμη και την απαιτούμενη απόσβεση της WestLB σε 0 βάσει του χειρότερου σεναρίου.

(46) Η υποχρεωτική συνεισφορά του Sparkasse [στην …], με την οποία θα καλυφθούν ενδεχόμενες ζημίες τής πρόσφατα συσταθείσας τράπεζας επισφαλειών της WestLB, ανέρχεται σε […] εκατ. ευρώ για χρονική περίοδο 25 ετών. Η συνεισφορά αυτή δεν έχει ωστόσο αρνητικές επιπτώσεις στην ικανότητα του Sparkasse να επιτύχει στο μέλλον τους δείκτες κεφαλαίου που απαιτούνται από τις ρυθμιστικές αρχές, διότι η συνεισφορά [στην …] θα καταβληθεί αποκλειστικά από μελλοντικά κέρδη.

4.7. **Μερική πρόωρη αποχώρηση**

(47) Η Γερμανία διαβεβαίωσε ότι το Sparkasse θα εξοφλήσει μέρος του ληφθέντος κεφαλαίου νωρίτερα από τη συμβατική προθεσμία που προβλέπεται για τα χρηματοδοτικά μέσα (βλ. παράρτημα Ι σημείο 27). Η εξόφληση θα ξεκινήσει το 2011 και θα πραγματοποιηθεί σε δύο στάδια.

(48) Καταρχάς η ένωση ειδικού σκοπού […] θα εισπράξει μια πρώτη δόση ύψους 150 εκατ. ευρώ από τα δικαιώματα συμμετοχής της εταιρείας προώθησης. Η κατάσταση της εταιρείας προώθησης δεν θα βελτιωθεί περισσότερο μέσω της συναλλαγής και ιδίως μέσω του ύψους της τιμής αγοράς από ό,τι αν διατηρούσε το χρηματοδοτικό μέσο ([17]). Η ένωση ειδικού σκοπού θα μετατρέψει στη συνέχεια τα δικαιώματα συμμετοχής, τα οποία επί του παρόντος αποτελούν κεφάλαιο Tier 2 (συμπληρωματικό κεφάλαιο), σε χρηματοδοτικά μέσα κεφαλαίου Tier 1. Το νέο αυτό μέσο με μη σωρευτικά τοκομερίδια θα αποτελείται από τίτλους μειωμένης εξασφάλισης, ελάχιστης διάρκειας 30 ετών. Η διαδικασία αυτή αναμένεται να βελτιώσει τον δείκτη Tier 1 του Sparkasse κατά [0,8-1,0] %.

(49) Ο βελτιωμένος δείκτης βασικού κεφαλαίου αποτελεί με τη σειρά του προϋπόθεση για το δεύτερο στάδιο το οποίο συνίσταται στην επαναγορά το 2011 από το Sparkasse της δεύτερη δόσης των δικαιώματα συμμετοχής που διατηρεί η εταιρεία προώθησης (ονομαστικής αξίας ύψους 150 εκατ. ευρώ). Αμφότερα τα στάδια θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση του κεφαλαίου Tier 2 συνολικά κατά [0,5-1,0] %. Επιπλέον, η RSGV ή άλλο μέλος του κλάδου ταμιευτηρίων θα αγοράσει τις συμμετοχές που έχει το Sparkasse σε δύο […] συνδεδεμένες με το Sparkasse και […] στην τιμή που ισχύει στην αγορά ([18]). Μέσω της πώλησης των έμμεσων συμμετοχών στις δύο αυτές εταιρείες, αναμένεται ότι το σύνολο ισολογισμού του Sparkasse θα μειωθεί περαιτέρω κατά [0,2-0,5] %. Η εκποίηση των δύο αυτών εταιρειών σχετίζεται άρρηκτα με την επαναγορά της δεύτερης δόσης δικαιωμάτων συμμετοχής, διότι η RSGV προτίθεται να χρηματοδοτήσει την αγορά των δύο εταιρειών από τα έσοδα της πώλησης των δικαιωμάτων συμμετοχής.

5. **ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ**

(50) Πρέπει να υπομνησθεί ότι στην προκείμενη περίπτωση η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας για να ελέγξει, σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ ([19]), το συμβιβάσιμο των υπό εξέταση μέτρων ανακεφαλαιοποίησης που χορηγήθηκαν ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης στις 4 Νοεμβρίου 2009 με την εσωτερική αγορά.

(51) Επιπλέον, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το κατά πόσο διασφαλίζεται κατάλληλος επιμερισμός των βαρών και περιορίζεται η νόθευση του ανταγωνισμού, όπως ορίζεται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις (βλ. αιτιολογική σκέψη 50 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).

(52) Επειδή δεν ήταν σαφές κατά πόσο τα προβλήματα του Sparkasse προκλήθηκαν από επενδυτικές αποφάσεις, οι οποίες είχαν ληφθεί πολύ πριν από την έναρξη της κρίσης, ή οφείλονται όντως στη χρηματοπιστωτική κρίση, η Επιτροπή δεν είχε ακόμη αποφασίσει εάν τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) ΣΛΕΕ ή στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή αποφάσισε, με στόχο τον καθορισμό της ισχύουσας νομικής βάσης, να προβεί σε αναλυτικό έλεγχο των γεγονότων και να λάβει απόφαση σε μεταγενέστερο στάδιο.

([17]) Η Γερμανία προτείνει ως λύση την αποκαλούμενη ρήτρα «de retour à meilleure fortune» η οποία θα ίσχυε για την ίδια χρονική περίοδο με εκείνη της σώρευσης για το αρχικό χρηματοδοτικό μέσο. Στην περίπτωση αυτή, η ένωση ειδικού σκοπού θα πλήρωνε στην εταιρεία προώθησης τιμή αγοράς η οποία θα προσανατολίζεται αρχικά στη λογιστική αξία του χρηματοδοτικού μέσου (διαφορά μεταξύ ονομαστικής αξίας και συμμετοχής στις ζημίες). Σύμφωνα με τη ρήτρα «de retour à meilleure fortune» η εταιρεία προώθησης θα λάμβανε στη συνέχεια από την ένωση ειδικού σκοπού αντισταθμιστικές πληρωμές έκτασης συγκρίσιμης με τα έσοδα τα οποία θα είχε συγκεντρώσει λόγω της μη πώλησης του χρηματοδοτικού μέσου μέχρι τη χρονική στιγμή της πώλησης. Η ένωση ειδικού σκοπού λαμβάνει από την Sparkasse KölnBonn παρόμοιες πληρωμές (πληρωμές τόκων επί του χορηγηθέντος κεφαλαίου), διότι οι προγραμματισμένες πληρωμές τοκομεριδίων, οι οποίες κατά τη χρονική περίοδο που η εταιρεία προώθησης κατείχε το εν λόγω χρηματοδοτικό μέσο, θα καταβάλλονταν στην εταιρεία προώθησης με απομειωμένη αξία έως και κατά 25 %. Η Γερμανία θεωρεί την εν λόγω μείωση ως κατάλληλο μέσο για την αποζημίωση της ένωσης ειδικού σκοπού ως προς την ανάληψη του κινδύνου επιτοκίων και/ή αναχρηματοδότησης και για την αντιστάθμιση του προνομίου που παρέχεται στην εταιρεία προώθησης, καθότι λαμβάνει το κεφάλαιό της νωρίτερα από την προβλεπόμενη συμβατική ημερομηνία εξόφλησης. Πιο συγκεκριμένα, εάν η εταιρεία προώθησης πωλούσε το χρηματοδοτικό μέσο ονομαστικής αξίας ύψους 150 εκατ. ευρώ αλλά συνοδευόμενο από ζημίες ύψους 25 εκατ. ευρώ το 2011 στην εταιρεία ειδικού σκοπού, θα λάμβανε αρχικά 125 εκατ. ευρώ. Εάν το Sparkasse KölnBonn αποκομίσει κατά το 2012 κέρδη και υποχρεούται συνεπώς να αναπληρώσει το κεφάλαιο του χρηματοδοτικού μέσου (εφόσον το διατηρήσει η εταιρεία προώθησης), η ένωση ειδικού σκοπού θα καταβάλει το αντίστοιχο ποσό αναπλήρωσης στην εταιρεία προώθησης. Εάν τα κέρδη του 2012 επαρκούν για την πληρωμή των τοκομεριδίων που δεν κατεβλήθησαν κατά την περίοδο 2009-2011, τότε η ένωση ειδικού σκοπού θα έπρεπε να καταβάλει με τη σειρά της συγκρίσιμο ποσό στην εταιρεία προώθησης.

([18]) Λόγω συμβατικών διατάξεων αναφορικά με την έμμεση συμμετοχή του στις εν λόγω επιχειρήσεις το Sparkasse KölnBonn υποχρεούται να πωλήσει τη συμμετοχή που έχει στην RSGV και σε άλλα μέλη του κλάδου των ταμιευτηρίων.

([19]) Από την 1η Δεκεμβρίου 2009, τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ αντικαταστάθηκαν με τα άρθρα 107 και 108 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ και τα άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημα. Στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης οι αναφορές στα άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ, όπου αυτά εφαρμόζονται, νοούνται ως αναφορές στα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ.

6. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΛΛΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(53) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν υποβλήθηκαν παρατηρήσεις άλλων ενδιαφερομένων στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας σχετικά με το υπό εξέταση μέτρο ανακεφαλαιοποίησης.

7. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

(54) Η Γερμανία εξέτασε την απόφαση της Επιτροπής της 4ης Νοεμβρίου 2009 σχετικά με την κίνηση διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δήλωσε στην Επιτροπή, ότι κατά την άποψή της, τα υπό εξέταση μέτρα ανακεφαλαιοποίησης υπέρ του Sparkasse υπό μορφή σιωπηρής συμμετοχής και κεφαλαίου δικαιωμάτων συμμετοχής δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με τη Γερμανία, τα μέτρα, όπως παρουσιάζονται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 24 έως 28 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας) είναι συμβιβάσιμα με την αρχή του επενδυτή υπό όρους οικονομίας της αγοράς.

(55) Η Γερμανία αντικρούει την εκτίμηση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η αγορά για υβριδικά κεφάλαια κατά τη στιγμή της υλοποίησης των μέτρων ανακεφαλαιοποίησης (ήτοι τέλη 2008/αρχές 2009) ήταν τελείως «στεγνή» ([20]), και ότι σύμφωνα με το συμπέρασμά της τη δεδομένη στιγμή κανένας επενδυτής ή ιδιοκτήτης που ενεργεί υπό όρους οικονομίας της αγοράς δεν θα προέβαινε σε ανάλογη επένδυση —έστω και με υψηλότερο αντιστάθμισμα— (βλ. αιτιολογική σκέψη 38 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας). Η Γερμανία υποστηρίζει ότι το Sparkasse δεν είχε επηρεαστεί από τις εν λόγω εξελίξεις στην αγορά διότι ήταν σε θέση να εκδώσει τίτλους μειωμένης εξασφάλισης ύψους περίπου [10-15] εκατ. ευρώ κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2008 και περίπου [35-40] εκατ. ευρώ κατά το πρώτο τρίμηνο του 2009 σε δόσεις πολλών εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ.

(56) Η Γερμανία υποστηρίζει ότι η ανακεφαλαιοποίηση του Sparkasse Köln Bonn μέσω της εταιρείας προώθησης δεν χρηματοδοτήθηκε από κρατικούς πόρους.

(57) Εάν η Επιτροπή αποφανθεί ωστόσο στο προκαταρκτικό συμπέρασμά της ότι η ανακεφαλαιοποίηση του Sparkasse εμπεριέχει κρατική ενίσχυση, η Γερμανία είναι πεπεισμένη ότι πρόκειται για ενίσχυση συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) ΣΛΕΕ.

(58) Η Γερμανία υποστηρίζει ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης πληροί όλες τις προϋποθέσεις της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 23ης Ιουλίου 2009 περί αποκατάστασης της βιωσιμότητας και αξιολόγησης των μέτρων αναδιάρθρωσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα, στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης, βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων ([21]) (στο εξής «ανακοίνωση περί αναδιάρθρωσης»).

(59) Κατά την άποψη της Γερμανίας, μέσω του σχεδίου αναδιάρθρωσης διασφαλίζεται ότι το Sparkasse θα επιτύχει εκ νέου τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του, ότι θα έχει επαρκή ιδία συνεισφορά στα έξοδα αναδιάρθρωσης και ότι οι ενδεχόμενες στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό λόγω της ενίσχυσης περιορίζονται μέσω εκτεταμένων διαρθρωτικών μέτρων και διασφαλίσεων σε επίπεδο συμπεριφοράς.

(60) Οι δεσμεύσεις της Γερμανίας παρατίθενται στα παραρτήματα I, II και III και αποτελούν άρρηκτο στοιχείο της παρούσας απόφασης. Για να διασφαλιστεί ότι οι υποχρεώσεις υλοποιούνται πραγματικά, ορίζεται εντολοδόχος παρακολούθησης. Η διαδικασία διορισμού καθώς και τα καθήκοντα του εντολοδόχου παρακολούθησης καθορίζονται στο παράρτημα II. Η Γερμανία έχει επίσης δεσμευτεί ως προς το χρονικό πλαίσιο υλοποίησης των εκποιήσεων (παράρτημα I αιτιολογικές σκέψεις 10 και 13). Εάν δεν τηρηθεί το εν λόγω χρονικό πλαίσιο, διορίζεται εντολοδόχος παρακολούθησης. Η διαδικασία διορισμού καθώς και τα καθήκοντα του εντολοδόχου παρακολούθησης καθορίζονται στο παράρτημα III.

8. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

8.1. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και ποσό ενίσχυσης

(61) Η Επιτροπή οφείλει να ελέγξει εάν τα υπό εξέταση μέτρα συνιστούν κρατικές ενισχύσεις. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ ορίζει ότι: «Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.».

(62) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας (τμήμα 5.1) η Επιτροπή καταλήγει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι τα δύο μέτρα ανακεφαλαιοποίησης υπέρ του Sparkasse συνιστούν κρατικές ενισχύσεις. Η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχτεί το επιχείρημα της Γερμανίας, ότι δηλαδή τα μέτρα δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις διότι οι όροι για αμφότερα τα χρηματοδοτικά μέσα διατυπώθηκαν κατά τέτοιο τρόπο που και ένας επενδυτής υπό όρους οικονομίας της αγοράς θα τους είχε αποδεχτεί. Ακόμη και αν η προμήθεια για αμφότερα τα μέσα αντιστοιχούσε έως τις αρχές του 2008 στους τόκους που καταβάλλονται για συγκρίσιμα χρηματοδοτικά μέσα, στην προκείμενη περίπτωση και λόγω του υψηλού κινδύνου που διέτρεχε το Sparkasse εξαιτίας ελλιπούς κερδοφορίας, η εν λόγω προμήθεια ήταν υπερβολικά χαμηλή. Επιπλέον, η αγορά για υβριδικό κεφάλαιο ήταν κατά τη χρονική στιγμή της ανακεφαλαιοποίησης τελείως «στεγνή». Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή δεδομένων των όρων πλαισίου και ιδίως της κατάστασης της αγοράς, δεν μπορεί να δεχτεί το επιχείρημα της Γερμανίας, ότι δηλαδή ένας επενδυτής υπό όρους οικονομίας της αγοράς —και μάλιστα υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες— θα είχε πραγματοποιήσει την εν λόγω επένδυση.

(63) Από τον ενδελεχή έλεγχο δεν προέκυψαν πληροφορίες ότι οι διαπιστώσεις αυτές θα μπορούσαν να αλλάξουν. Οι τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης που εκδόθηκαν από το Sparkasse στα τέλη του 2008 και κατά το πρώτο τρίμηνο του 2009, λόγω του χαμηλού ύψους των επιμέρους δόσεων δεν αποτελούν αξιόπιστη απόδειξη για το ότι οι αγορές για υβριδικά κεφάλαια πράγματι λειτουργούσαν. Ο κίνδυνος που συνδέεται με δόσεις υβριδικού κεφαλαίου αξίας μερικών εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ δεν μπορεί να συγκριθεί με τον κίνδυνο ενός χρηματοδοτικού μέσου ονομαστικής αξίας

([20]) Με εξαίρεση τις εκδόσεις τίτλων στο εσωτερικό του ομίλου καθώς και περιπτώσεις όπου το κράτος αγόρασε τα χρηματοδοτικά μέσα.

([21]) ΕΕ C 195 της 19.8.2009, σ. 9.

ύψους 150 εκατ. ευρώ και είναι ευκολότερα αποδεκτός από τις ιδιωτικές αγορές. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή επιμένει στη διαπίστωσή της ότι κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο κανένας επενδυτής υπό όρους οικονομίας της αγοράς δεν θα αγόραζε ομολογίες υβριδικού κεφαλαίου με έκταση και χαρακτηριστικά συγκρίσιμα με τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης που χορηγήθηκαν υπέρ του Sparkasse.

(64) Σε ό,τι αφορά τον τύπο των πόρων που διατέθηκαν από την εταιρεία προώθησης για την ανακεφαλαιοποίηση του Sparkasse, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι ήδη σε άλλες περιπτώσεις είχε αποφανθεί ότι οι πόροι των εταιρειών προώθησης αποτελούν πόρους που ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από δημόσιους φορείς ([22]). Κατά την άποψη της Επιτροπής αυτό ισχύει επίσης για τη συγκεκριμένη εταιρεία προώθησης, η οποία είναι κατά 100 % θυγατρική της RSGV. Για τον λόγο αυτό, οι συγκεκριμένοι πόροι πρέπει να χαρακτηριστούν ως κρατικοί πόροι κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

(65) Για τους ανωτέρω λόγους η Επιτροπή επιβεβαιώνει το προκαταρκτικό συμπέρασμα που διατύπωσε στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, ότι δηλαδή τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης υπέρ του Sparkasse συνιστούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

(66) Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι οι ενισχύσεις διάσωσης μετατράπηκαν σε ενισχύσεις αναδιάρθρωσης, οι οποίες συνιστούν περαιτέρω πλεονέκτημα υπέρ του Sparkasse. Τα μέτρα κατέστησαν εφικτή τη χρηματοδότηση του Sparkasse σε χρονική στιγμή κατά την οποία, ιδίως λόγω της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, δεν ήταν σε θέση να αντλήσει κεφάλαια από την αγορά. Αυτό συνεπάγεται οικονομικό πλεονέκτημα υπέρ του Sparkasse και ενισχύει τη θέση του έναντι των ανταγωνιστών του στη Γερμανία και σε άλλα κράτη μέλη στους οποίους δεν παρασχέθηκε η ίδια στήριξη. Τα μέτρα είναι συνεπώς ικανά να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

(67) Το στοιχείο ενίσχυσης στις εισφορές κεφαλαίου ανέρχεται σε 650 εκατ. ευρώ και αντιστοιχεί στο 3,3 % των σταθμισμένων κατά τον κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού του Sparkasse (στοιχεία: τέλη του 2008).

8.2. **Συμβιβάσιμο της ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά**

8.2.1. *Νομική βάση για τον έλεγχο του συμβιβάσιμου*

(68) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας της 4ης Νοεμβρίου 2009, η Επιτροπή δεν είχε λάβει ακόμη απόφαση σχετικά με τη νομική βάση που ισχύει για τον έλεγχο των μέτρων ανακεφαλαιοποίησης. Σύμφωνα με τις τότε διαθέσιμες πληροφορίες, οι αποφάσεις που λήφθηκαν πολύ πριν από την έναρξη της χρηματοπιστωτικής κρίσης σχετικά με επενδύσεις σε έργα περιφερειακής ανάπτυξης φάνηκε ότι αποτελούσαν την κύρια αιτία για τα προβλήματα του Sparkasse. Επειδή η χρηματοπιστωτική κρίση μάλλον επιδείνωσε μόνο τα ήδη υφιστάμενα χρηματοοικονομικά προβλήματα του Sparkasse, δεν αποκλείεται η εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) ΣΛΕΕ. Επειδή τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης υλοποιήθηκαν στο ζενίθ της χρηματοπιστωτικής κρίσης, θα μπορούσε πιθανόν επίσης να εφαρμοστεί —μεταξύ άλλων σε ό,τι αφορά την πάγια πρακτική λήψης αποφάσεων της Επιτροπής σε περιπτώσεις προβληματικών τραπεζών— το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) ΣΛΕΕ.

(69) Ακόμη και αν οι μέχρι τώρα αποφάσεις λήφθηκαν βάσει των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (στο εξής «κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης») ([23]), η Επιτροπή στο σημείο 49 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης διασαφήνισε ότι όλες οι ενισχύσεις που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή έως και την 31η Δεκεμβρίου 2010, βάσει της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης και όχι βάσει των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης, πρέπει να εξετάζονται ως ενισχύσεις αναδιάρθρωσης υπέρ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

(70) Σε ό,τι αφορά τη συνεχιζόμενη τρωτότητα του γερμανικού τραπεζικού κλάδου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ενδεχόμενη διάλυση ενός από τα μεγαλύτερα ταμιευτήρια της Γερμανίας λόγω […] θα είχε συστημικές επιπτώσεις και θα έθετε σε κίνδυνο τη χρηματοοικονομική σταθερότητα της Γερμανίας.

(71) Για τον λόγο αυτό, ως νομική βάση για τον έλεγχο του κατά πόσο η χρηματοπιστωτική στήριξη του Sparkasse είναι συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης για τη διατήρηση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας λαμβάνεται το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) ΣΛΕΕ.

8.2.2. *Συμβιβάσιμο της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης με την εσωτερική αγορά*

(72) Σύμφωνα με την ανακοίνωση περί αναδιάρθρωσης πρέπει, καταρχάς, από το σχέδιο αναδιάρθρωσης να προκύπτει για το ωφελούμενο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, το οποίο υποβάλλεται σε αναδιάρθρωση, ότι είναι σε θέση να αποκαταστήσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του. Δεύτερον, η ενίσχυση πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο ποσό και τόσο το ωφελούμενο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα όσο και οι κάτοχοι του κεφαλαίου του θα πρέπει να συνεισφέρουν στον μέγιστο δυνατό βαθμό με ιδίους πόρους στην αναδιάρθρωση. Τρίτον, πρέπει να προβλέπονται μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων που προκαλούνται στον ανταγωνισμό από την τεχνητή ενίσχυση της θέσης του ωφελούμενου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος στην αγορά καθώς και για την εξασφάλιση ενός ανταγωνιστικού τραπεζικού τομέα. Επιπλέον, πρέπει να ληφθούν υπόψη ζητήματα παρακολούθησης και διαδικαστικά θέματα.

([22]) Βλ. αιτιολογική σκέψη 29 της απόφασης της Επιτροπής της 30ής Απριλίου 2008 στην υπόθεση NN 25/2008, Θωράκιση έναντι κινδύνου υπέρ της WestLB, απόφαση της Επιτροπής της 1ης Οκτωβρίου 2008 στην υπόθεση C 43/2008, Θωράκιση έναντι κινδύνου υπέρ της WestLB (ΕΕ C 322 της 17.12.2008, σ.16) και απόφαση της 12ης Μαΐου 2009 στην υπόθεση C 43/2008, Θωράκιση έναντι κινδύνου υπέρ της WestLB. Στην εν εξελίξει διαδικασία σχετικά με τη θωράκιση έναντι κινδύνου υπέρ της WestLB η Γερμανία δεν αμφισβήτησε τον χαρακτηρισμό της ενίσχυσης που χορήγησαν οι ενώσεις Sparkassen- und Giroverbänden RSGV και WLSGV βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού ως κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

([23]) ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2. Αναλυτική μνεία γίνεται στο σημείο 42 της ανακοίνωσης της Επιτροπής — Η εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων σε μέτρα για τη στήριξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στο πλαίσιο της διεθνούς χρηματοπιστωτικής χρήσης (ανακοίνωση περί τραπεζών).

i) Αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας

(73) Η Γερμανία, όπως προβλέπεται στις παραγράφους 9 έως 11 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης, διαβίβασε ολοκληρωμένο και λεπτομερές σχέδιο αναδιάρθρωσης με πλήρη στοιχεία σχετικά με το επιχειρηματικό μοντέλο του Sparkasse. Στο σχέδιο αναδιάρθρωσης αναλύονται επίσης οι λόγοι για τα χρηματοοικονομικά προβλήματα του Sparkasse.

(74) Το επιχειρηματικό μοντέλο προβλέπει νέο στρατηγικό προσανατολισμό στις βασικές επιχειρηματικές δραστηριότητες ενός παραδοσιακού περιφερειακού ταμιευτηρίου με πολιτική εμπορικής διανομής. Το Sparkasse θα επικεντρωθεί στις συνήθεις υπηρεσίες ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος λιανικής για τις παραδοσιακές κατηγορίες πελατών του στον οικονομικό χώρο Κολωνίας-Βόννης, ήτοι σε ιδιώτες πελάτες, ΜΜΕ, καθώς και σε μικρότερους βιομηχανικούς και θεσμικούς πελάτες. Το Sparkasse θα επικεντρωθεί επίσης στα επιχειρηματικά πεδία που ορίζει το καταστατικό του και στις βασικές αρμοδιότητές του και θα αποσυρθεί από τους τομείς που προκάλεσαν τα χρηματοοικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει. Το Sparkasse θα αποσυρθεί στο μέλλον από οιεσδήποτε δραστηριότητες διαπραγματεύσεων για ίδιο όφελος, θα εκποιήσει θυγατρικές εταιρείες που δεν ανήκουν στο βασικό επιχειρηματικό του πεδίο και δεν θα προβαίνει πλέον σε επενδύσεις χαρτοφυλακίων SAA και ABS. Κατά την άποψη της Επιτροπής, το νέο επιχειρηματικό μοντέλο του Sparkasse παρουσιάζει συνοχή και μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα.

(75) Τα προβλήματα του Sparkasse οφείλονται κυρίως σε τρία επιχειρηματικά πεδία: i) σχέδια περιφερειακής ανάπτυξης, ii) επενδύσεις σε χαρτοφυλάκια ABS και SAA και iii) συμμετοχή του Sparkasse στη WestLB.

(76) Το Sparkasse ξεκίνησε ήδη το 2008 την εκποίηση και/ή εκκαθάριση θυγατρικών εταιρειών που δεν ανήκαν στο βασικό επιχειρηματικό του πεδίο και δραστηριοποιούνταν στον τομέα της περιφερειακής ανάπτυξης. Η πλήρης παύση των εν λόγω επιχειρηματικών δραστηριοτήτων είναι απαραίτητη και κατάλληλη για να καθησυχάσει τις ανησυχίες της Επιτροπής σε ό,τι αφορά το δίκαιο του ανταγωνισμού, διότι μέσω των εκποιήσεων μπορούν να αποκλειστούν περαιτέρω ζημίες ή έκθεση σε περαιτέρω κινδύνους που σχετίζονται με τις θυγατρικές εταιρείες. Επιπλέον, με τον τρόπο αυτό δεν αποδεσμεύεται μόνο κεφάλαιο αλλά και ανθρώπινοι πόροι στον τομέα της διαχείρισης οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκ νέου για τις βασικές επιχειρηματικές δραστηριότητες του Sparkasse. Οι εκποιήσεις θα μειώσουν επίσης τον ισολογισμό του Sparkasse κατά περίπου [180-230] εκατ. ευρώ ([0-2] %) ([24]).

(77) Καθότι οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των θυγατρικών εταιρειών που πρέπει να πωληθούν στον δήμο Κολωνίας αφορούν κυρίως την ανάπτυξη ακινήτων και υπηρεσίες σε σχέση με ακίνητα, η εφαρμογή της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την αντιμετώπιση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων στον κοινοτικό τραπεζικό τομέα (ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων) ([25]) δεν είναι ούτε απαραίτητη ούτε πρόσφορη κατά την άποψη της Επιτροπής. Η λογιστική αξία των εν λόγω θυγατρικών εταιρειών έχει ήδη διορθωθεί σημαντικά προς τα κάτω τα τελευταία χρόνια προκειμένου να προσαρμοστεί στην αγοραία αξία. Για τον λόγο αυτό, η εκποίηση των θυγατρικών εταιρειών δεν θα συνεπάγετο σημαντικές ζημίες για το Sparkasse. Επιπλέον, σύμφωνα με τις δηλώσεις της Γερμανίας, το Sparkasse θα πωλήσει τις θυγατρικές εταιρείες στην αγοραία αξία τους, η οποία πρόκειται να καθοριστεί από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εκποιήσεις δεν θα συνοδευτούν από περαιτέρω κρατικές ενισχύσεις.

(78) Τα χαρτοφυλάκια ABS και SAA ήταν μια ακόμη αιτία για τα χρηματοοικονομικά προβλήματα του Sparkasse. Οι επενδύσεις αυτές έχουν ήδη περιοριστεί σημαντικά. Το Sparkasse πρόκειται να αποσυρθεί τελείως από τα εν λόγω χαρτοφυλάκια έως το 2014. Επειδή οι επενδύσεις δεν αντιστοιχούν πλέον στο νέο επιχειρηματικό μοντέλο του Sparkasse, η απόσυρση από τα εν λόγω χαρτοφυλάκια αποτελεί απαραίτητο βήμα για την εφαρμογή της νέας στρατηγικής του. Καθότι η τρέχουσα λογιστική αξία των υπολειπόμενων στοιχείων ενεργητικού στα χαρτοφυλάκια ABS και SAA αντιστοιχούν συνολικά στην αγοραία αξία τους, η υπολειπόμενη έκθεση σε κίνδυνο για τα εν λόγω χαρτοφυλάκια είναι περιορισμένη και δεν επηρεάζει τη βιωσιμότητα του Sparkasse.

(79) Τέλος, ο υπολειπόμενος κίνδυνος του Sparkasse σε σχέση με τη συμμετοχή του στη WestLB, η οποία οδήγησε σε ζημίες ύψους […] εκατ. ευρώ, είναι περιορισμένος και εξασφαλίζεται από σιωπηρά αποθέματα στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της RSGV. Επειδή η εισφορά του Sparkasse [στην …] θα προέρχεται μόνο από μελλοντικά καθαρά κέρδη, η υποχρεωτική αυτή εισφορά δεν διακυβεύει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του Sparkasse. Επιπλέον, η Επιτροπή χαρακτηρίζει ως θετικό το γεγονός ότι οι εισφορές [στην …] μπορούν να πληρωθούν μόνο αφότου επιστραφεί το κρατικό κεφάλαιο σύμφωνα με τους όρους ανακεφαλαιοποίησης.

(80) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι αδυναμίες στη διοίκηση του Sparkasse έχουν ήδη αποτελέσει και συνεχίζουν να αποτελούν αντικείμενο στοχευμένων βελτιωτικών μέτρων εκ μέρους του Sparkasse. Η αλλαγή που πραγματοποιήθηκε το 2005, μετά την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης του Stadtsparkasse Köln και του Sparkasse Bonn, στη μετοχική δομή και στην εισαγωγή της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία διασφαλίζει ότι τα πολιτικά συμφέροντα των ιδιοκτητών δεν θα υπερτερούν των οικονομικών συμφερόντων του Sparkasse. Επιπλέον, οι αλλαγές στη σύνθεση και στον αριθμό μελών των οργάνων του Sparkasse καθώς και οι βελτιώσεις στη διαδικασία λήψης αποφάσεων καθιστούν εφικτή τη λογοδοσία των ανώτατων στελεχών της διοίκησης. Η αυστηρότερη ανάληψη ευθυνών και το υψηλότερο ποσοστό [εξωτερικών …] καθώς και ο διορισμός μελών στα όργανα του Sparkasse μη προερχόμενων από πολιτικούς κύκλους διασφαλίζουν μεγαλύτερη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Τα μέτρα αυτά —σε συνδυασμό με την τροποποιημένη μετοχική δομή— εστιάζουν στις αιτίες των προβλημάτων του Sparkasse έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος να συμμετάσχει εκ νέου το Sparkasse σε έργα με πολιτικά κίνητρα, τα οποία συγκρούονται με τα οικονομικά του συμφέροντα. Επιπλέον, ο υφιστάμενος νόμος περί ταμιευτηρίων φαίνεται ότι διασφαλίζει επαρκώς την ανεξαρτησία της διοίκησης του Sparkasse. Οι αποδείξεις που έχει υποβάλει το Sparkasse, βάσει των οποίων δεν έχει συμμετάσχει από το 2004 σε νέα έργα με πολιτικό κίνητρο, καθιστούν σαφές ότι είναι επιτυχή τα υλοποιηθέντα μέτρα. Συνολικά, ο νέος κώδικας εταιρικής διακυβέρνησης συνάδει με τα αποτελέσματα τα οποία έχουν

([24]) Η μείωση του ισολογισμού λόγω των εκποιήσεων αντικατοπτρίζει μόνο τη λογιστική αξία των εταιρειών.

([25]) ΕΕ C 72 της 26.3.2009, σ. 1.

επιτευχθεί σε συγκρίσιμες περιπτώσεις ([26]). Οι υλοποιηθείσες και εξασφαλισμένες αλλαγές στην εταιρική διακυβέρνηση του Sparkasse μπορούν για τον λόγο αυτό να χαρακτηριστούν ως κατάλληλη και επαρκής συνεισφορά στην αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του Sparkasse.

(81) Κατά την άποψη της Επιτροπής το σχέδιο αναδιάρθρωσης του Sparkasse πληροί τους όρους των σημείων 9 και 12 έως 15 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης. Βάσει αυτής, από το σχέδιο πρέπει να προκύπτει ο τρόπος με τον οποίο το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα θα αποκαταστήσει το συντομότερο δυνατόν την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του χωρίς τη λήψη κρατικών ενισχύσεων. Επιπλέον, το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα πρέπει να είναι σε θέση να διασφαλίσει επαρκή απόδοση ιδίων κεφαλαίων και, παράλληλα, να αναλάβει όλα τα έξοδα της συνήθους επιχειρηματικής του δραστηριότητας και να πληροί τα ισχύοντα κριτήρια που ορίζουν οι ρυθμιστικές αρχές.

(82) Το Sparkasse διαβίβασε τις χρηματοοικονομικές προβλέψεις για την περίοδο 2008-2014 με στοιχεία σχετικά με τα έσοδα, τα έξοδα, τις απομειώσεις αξίας, τα κέρδη και τις τοποθετήσεις κεφαλαίου. Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι προβλέψεις βασικού σεναρίου βασίζονται σε ρεαλιστικές μακροοικονομικές υποθέσεις. Το Sparkasse θέτει ως προϋπόθεση ότι από το 2010 θα επιτυγχάνει κέρδη και, στη συνέχεια, καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος αναδιάρθρωσης θα βελτιώνει διαρκώς τα ετήσια αποτελέσματά του. Σύμφωνα με τις προβλέψεις, η απόδοση ιδίων κεφαλαίων για το 2014 θα ανέρχεται στο [9-10] %, που υπό κανονικές συνθήκες αγοράς αποτελεί ικανοποιητικό αποτέλεσμα για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα λιανικής. Επιπλέον, το Sparkasse θα καταβάλει από το 2013 την πλήρη αποζημίωση για τα μέτρα ενίσχυσης. Οι δείκτες κεφαλαίου του Sparkasse θα κυμαίνονται εκ νέου σαφώς πάνω από τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπουν οι ρυθμιστικές αρχές, ενώ για το 2014 αναμένεται δείκτης βασικού κεφαλαίου της τάξεως του [8-9] % (έναντι του 6,1 % για το 2009).

(83) Επιπλέον, το Sparkasse απέδειξε ότι θα ήταν βιώσιμο ακόμη και βάσει του σεναρίου προσομοίωσης κρίσης. Οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκε το σενάριο προσομοίωσης κρίσης ήταν εύλογες. Επειδή βάσει της δοκιμασίας αντοχής προέκυψε ότι τα αποτελέσματα του Sparkasse θα κυμαίνονται πάνω από τους δείκτες κεφαλαίου που προβλέπουν οι ρυθμιστικές αρχές, πληρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 13 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης. Επιπλέον, από την ανάλυση ευαισθησίας προέκυψε ότι το Sparkasse θα ήταν σε θέση να επιδείξει ανθεκτικότητα σε ενδεχόμενη σημαντική μεταβολή των επιτοκίων στο μέλλον.

(84) Επιπλέον, το Sparkasse πρότεινε μια στρατηγική για την πρόωρη μερική επιστροφή των κρατικών εισφορών κεφαλαίου. Η μερική αυτή επιστροφή θα ήταν εφικτή χωρίς να επηρεαστεί η κεφαλαιακή βάση του Sparkasse διότι ο δείκτης βασικού κεφαλαίου του Sparkasse εκτιμάται για το 2010 στο [6-7] %, και σύμφωνα με το βασικό σενάριο αναμένεται να είναι ακόμη υψηλότερος. Αλλά και στο σενάριο προσομοίωσης κρίσης ο δείκτης θα κυμαινόταν πάνω από τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζουν οι ρυθμιστικές αρχές. Για την πρόωρη μερική επιστροφή δεν απαιτείται ούτε για το Sparkasse ούτε για άλλη επιχείρηση που συμμετέχει στη συναλλαγή επιπρόσθετη υποστήριξη. Πρώτον, δεν θα βελτιωνόταν η θέση της εταιρείας προώθησης, λόγω της διαμόρφωσης της τιμής αγοράς για την πρώτη δόση των δικαιωμάτων συμμετοχής ύψους 150 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχεί σχεδόν στην ταμειακή ροή της εταιρείας προώθησης που θα λάμβανε εάν διατηρούσε το χρηματοδοτικό μέσο. Δεύτερον, η μεταβίβαση γίνεται μεταξύ δύο δημόσιων οντοτήτων. Καθότι το χρηματοδοτικό μέσο που μετατράπηκε σε κεφάλαιο Tier 1 έχει ήδη χαρακτηριστεί ως ενίσχυση και το Sparkasse μετά τη μετατροπή θα καταβάλει εξίσου υψηλή αποζημίωση στην ένωση ειδικού σκοπού, κατά την άποψη της Επιτροπής, η μετατροπή δεν συνεπάγεται περαιτέρω ενίσχυση. Τέλος, η επιστροφή της δεύτερης δόσης ύψους 150 εκατ. ευρώ εκ μέρους του Sparkasse αντιστοιχεί σχεδόν στην ταμειακή ροή της εταιρείας προώθησης που θα λάμβανε αν διατηρούσε το χρηματοδοτικό μέσο.

(85) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης που υποβλήθηκε από το Sparkasse πληροί τα κριτήρια της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης σε ό,τι αφορά την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και, άρα, καθησυχάζει τις ανησυχίες που εξέφρασε η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας για ζητήματα δικαίου του ανταγωνισμού.

ii) Ίδια συνεισφορά/Επιμερισμός των βαρών

(86) Σύμφωνα με την ανακοίνωση περί αναδιάρθρωσης τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οι κάτοχοι κεφαλαίου αυτών πρέπει να συνεισφέρουν στον μέγιστο δυνατό βαθμό με ιδίους πόρους στην αναδιάρθρωση προκειμένου να διασφαλιστεί ο περιορισμός της ενίσχυσης στο ελάχιστο απαραίτητο ποσό. Για τον σκοπό αυτό μπορούν, για παράδειγμα, να πωληθούν στοιχεία του ενεργητικού του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Επιπλέον, οι κάτοχοι κεφαλαίου πρέπει να περιορίσουν στον βαθμό του δυνατού τις ζημίες του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Μέσω των υποχρεώσεων που υπέχει το Sparkasse διασφαλίζεται ότι θα χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους και ότι οι ιδιώτες επενδυτές που διατηρούν υβριδικό κεφάλαιο του Sparkasse θα συμβάλουν στην αναδιάρθρωση.

(87) Από το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν προκύπτει ότι η ενίσχυση υπερβαίνει τα έξοδα που συνδέονται με την αποκατάσταση της βιωσιμότητας. Μέσω της χορηγηθείσας ενίσχυσης πρέπει να διασφαλιστεί ότι το Sparkasse διαθέτει στο βασικό σενάριο επαρκή κεφαλαιακή εφεδρεία και ότι στο σενάριο προσομοίωσης κρίσης πληρούνται οι απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων που ορίζουν οι εποπτικές αρχές.

(88) Πρέπει να σημειωθεί ότι το Sparkasse υλοποιεί μέτρα μείωσης των εξόδων και, έτσι, μέσω των εσωτερικών πόρων που εξοικονομεί διασφαλίζει ίδια συνεισφορά στα έξοδα αναδιάρθρωσης. Τα εν λόγω μέτρα αναμένεται ότι στο τέλος της περιόδου αναδιάρθρωσης θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ετήσιων δαπανών κατά [25-35] εκατ. ευρώ (περίπου [5-8] % των συνολικών δαπανών κατά το 2009).

(89) Επιπλέον, μέσω της εκποίησης κερδοφόρων θυγατρικών εταιρειών που δεν ανήκουν στο βασικό επιχειρηματικό πεδίο επιδιώκονται έσοδα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη χρηματοδότηση των εξόδων αναδιάρθρωσης.

(90) Το Sparkasse δεν μπορεί να αναστείλει ούτε να καθυστερήσει την εξυπηρέτηση των τοκομεριδίων των υβριδικών

([26]) Απόφαση της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2009 στην υπόθεση C 17/2009, *Αναδιάρθρωση της Landesbank Baden-Württemberg* (ΕΕ L 188 της 21.7.2010, σ. 1).

χρηματοδοτικών μέσων, εφόσον επιτευχθούν κέρδη για κάποιο συγκεκριμένο έτος. Ωστόσο, και οι κάτοχοι υβριδικών χρηματοδοτικών μέσων περιορίζουν στον μέγιστο δυνατό βαθμό τις ζημίες του Sparkasse διότι οι πληρωμές τοκομεριδίων για το υβριδικό κεφάλαιο θα αναστέλλονταν ή η ονομαστική αξία του υβριδικού κεφαλαίου θα μειωνόταν σε περίπτωση συμμετοχής στις ζημίες του Sparkasse. Η Επιτροπή κρίνει συνεπώς ότι απαιτείται από τους ιδιώτες επενδυτές υβριδικού κεφαλαίου να επωμιστούν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βάρος ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης αναφορικά με τη συμμετοχή των ιδιωτών επενδυτών στα έξοδα αναδιάρθρωσης.

(91) Σύμφωνα με το σημείο 24 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης, ο πρόσφορος επιμερισμός των βαρών μπορεί να διασφαλιστεί και από την πρόσφορη αποζημίωση της κρατικής ενίσχυσης. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η αποζημίωση που ορίζεται στο πλαίσιο των μέτρων ανακεφαλαιοποίησης σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα ήδη περιγραφέντα μέτρα είναι εύλογη για τον επιμερισμό των βαρών. Τα αναμενόμενα κέρδη θα επιτρέψουν στο Sparkasse να επιστρέψει το κεφάλαιο που του διέθεσε το Δημόσιο και να καταβάλει τα καθυστερημένα τοκομερίδια σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την ανακεφαλαιοποίηση και, συγκεκριμένα, από το 2011 για τα δικαιώματα συμμετοχής και από το 2013 για τη σιωπηρή συμμετοχή μετά την αναπλήρωση του ονομαστικού κεφαλαίου των χρηματοδοτικών μέσων. Οι τόκοι των δικαιωμάτων συμμετοχής που διατηρεί το κράτος σωρεύονται για [2-6] χρόνια και το κεφάλαιο που μειώθηκε λόγω συμμετοχής στις ζημίες αναπληρώνεται εκ νέου με τα δύο μέσα ανακεφαλαιοποίησης. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του βασικού σεναρίου το Δημόσιο θα λάβει του τόκους που δεν έχουν καταβληθεί επί των δικαιωμάτων συμμετοχής καθώς και την απομειωμένη ονομαστική αξία αμφότερων των χρηματοδοτικών μέσων σε μεταγενέστερο χρόνο.

(92) Ως εκ τούτου, πρέπει να σημειωθεί ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης που υπέβαλε η Γερμανία προβλέπει επαρκή ιδία συνεισφορά στην αναδιάρθρωση και, άρα, διασκεδάζει τις αμφιβολίες περί στρέβλωσης του ανταγωνισμού που εκφράστηκαν στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας.

iii) Μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού

(93) Σύμφωνα με την ανακοίνωση περί αναδιάρθρωσης, το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να προβλέπει μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και την εξασφάλιση ενός ανταγωνιστικού χρηματοπιστωτικού τομέα. Επιπλέον, πρέπει να αντιμετωπίζει το πρόβλημα του ηθικού κινδύνου και να διασφαλίζει ότι οι κρατικές ενισχύσεις δεν θα χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση συμπεριφορών αθέμιτου ανταγωνισμού.

(94) Η δέσμη μέτρων αντιμετωπίζει επαρκώς το πρόβλημα του ηθικού κινδύνου. Το Sparkasse υποχρεούται να εκποιήσει σε μεγάλο βαθμό κερδοφόρες εταιρείες που δεν ανήκουν στο βασικό επιχειρηματικό του πεδίο. Μεταξύ αυτών ανήκουν οι συμμετοχές σε διάφορες μεγάλες […] του Sparkasse: […], […], RW Holding AG, S ProFinanz Versicherungsmakler GmbH, Schufa Holding AG και Neue Leben Pensionsverwaltung AG.

(95) Η Γερμανία υπέβαλε λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για τις προγραμματισμένες εκποιήσεις και δεσμεύεται να διορίσει εντολοδόχο παρακολούθησης ο οποίος θα διασφαλίσει ότι όλες οι υποχρεώσεις θα εκπληρωθούν εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση αθέτησης του συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος, διορίζεται για τις εκποιήσεις εντολοδόχος εκποίησης.

(96) Στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης του Sparkasse, πρέπει να μειωθεί η παρουσία του σε ορισμένες κατηγορίες πελατών. Μέσω των σχεδιαζόμενων μέτρων οι ανταγωνιστές διατηρούν πρόσβαση σε μέρος των μεγάλων εταιρικών και θεσμικών πελατών του Sparkasse. Επειδή πρόκειται κυρίως για μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν γενικά πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές, η Επιτροπή θεωρεί αμελητέο τον κίνδυνο πιθανών επιπτώσεων του μέτρου στην πραγματική οικονομία.

(97) Επιπλέον, το Sparkasse, μέσω των μέτρων αναδιάρθρωσης πρόκειται να μειώσει ονομαστικά το σύνολο του ισολογισμού του κατά [15-20] % των σταθμισμένων κατά τον κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού ([15-20] % επί του συνόλου του ισολογισμού) και κατά [10-15] % συνυπολογιζόμενης της μελλοντικής ανάπτυξης (5 % επί του συνόλου ισολογισμού). Αναμένεται ότι η μείωση αυτή θα προκύψει κυρίως από την απόσυρση από τις επενδύσεις SAA και ABS, από την παύση των συναλλαγών διαπραγμάτευσης για ίδιο όφελος ([6-8] % των σταθμισμένων κατά τον κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού, [6-8] % του συνόλου ισολογισμού), καθώς και από την κατάργηση μεγάλων πιστώσεων και τη μείωση των πιστωτικών ορίων για θεσμικούς πελάτες ([5-7] % των σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού, [5-7] % του συνόλου ισολογισμού).

(98) Σε ό,τι αφορά το ύψος της ενίσχυσης για το Sparkasse (3,3 % των σταθμισμένων κατά τον κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού), τα εν λόγω μέτρα μπορούν να χαρακτηριστούν ως επαρκή αναφορικά με τη μείωση του όγκου και της εμβέλειας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του Sparkasse. Το Sparkasse δραστηριοποιείται αποκλειστικά στον οικονομικό χώρο Κολωνίας-Βόννης, όπου κατέχει σημαντική ([18-23] – [30-35] % ανάλογα με το προϊόν), όμως όχι κυρίαρχη θέση στην αγορά. Επιπλέον, το Sparkasse δεν κατέχει στους τομείς του βασικού επιχειρηματικού του πεδίου ηγετική θέση όσον αφορά τον καθορισμό τιμών. Για τον λόγο αυτό, πρόσθετα μέτρα τα οποία στοχεύουν σε περαιτέρω μείωση του μεριδίου αγοράς του Sparkasse στο επιχειρηματικό πεδίο των ιδιωτών πελατών δεν θεωρούνται εύλογα για τους εξής λόγους. Το βασικό επιχειρηματικό πεδίο δεν ευθύνεται για τα προβλήματα του Sparkasse. Επιπλέον, η Γερμανία έχει αποδείξει επαρκώς ότι η υλοποίηση ανάλογων επιπρόσθετων μέτρων θα ήταν δύσκολη και θα συνδεόταν με μη αναλογικά υψηλά έξοδα σε βαθμό που η επιδιωκόμενη απόδοση του Sparkasse θα επηρεαζόταν αρνητικά και θα διακυβευόταν η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του. Επιπλέον, ανάλογα μέτρα θα είχαν αρνητικές επιπτώσεις στους τομείς του βασικού επιχειρηματικού πεδίου του Sparkasse, ήτοι στις επιχειρηματικές δραστηριότητες προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ιδιώτες πελάτες, που ωστόσο δεν ευθύνονται για τα προβλήματα του Sparkasse. Δεδομένων των περιορισμένων εναλλακτικών δυνατοτήτων χρηματοδότησης για τις συγκεκριμένες κατηγορίες πελατών και της πάγιας πρακτικής έκδοσης αποφάσεων της Επιτροπής που στοχεύει στη διατήρηση της δανειοδότησης στην πραγματική οικονομία, η Επιτροπή κρίνει ότι περαιτέρω περιορισμοί στις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Sparkasse θα επηρέαζαν το βασικό επιχειρηματικό του πεδίο και θα έβλαπταν τόσο το Sparkasse όσο και τις αγορές που αυτό εξυπηρετεί.

(99) Η Επιτροπή εξετάζει επίσης τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν το Sparkasse και η Γερμανία. Οι δεσμεύσεις αυτές

περιλαμβάνουν απαγόρευση ηγετικής θέσης στον καθορισμό τιμών και απαγόρευση που αφορά την κρατική υποστήριξη έτσι ώστε το Sparkasse να μην μπορεί να χρησιμοποιήσει την ενίσχυση για να χρηματοδοτήσει δραστηριότητες αθέμιτου ανταγωνισμού στην αγορά. Σύμφωνα με την παράγραφο 40 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης, η απαγόρευση εξαγοράς διασφαλίζει επίσης ότι η κρατική ενίσχυση δεν θα χρησιμοποιηθεί για την εξαγορά από ανταγωνιστές.

(100) Από τα ανωτέρω συνάγεται το συμπέρασμα ότι ο τύπος και η εμβέλεια των μέτρων που προτείνει το Sparkasse είναι επαρκή και κατάλληλα για να αντιμετωπισθούν ενδεχόμενες στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό. Ως εκ τούτου, το σχέδιο αναδιάρθρωσης του Sparkasse πληροί τις διατάξεις που περιέχονται στην ανακοίνωση περί αναδιάρθρωσης σχετικά με τη βιωσιμότητα, τον επιμερισμό των βαρών και τα μέτρα περιορισμού των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και διασκεδάζει τις αμφιβολίες που εκφράστηκαν στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας.

8.2.3. *Παρακολούθηση*

(101) Σύμφωνα με την παράγραφο 5 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης, πρέπει να υποβάλλονται συστηματικές εκθέσεις προκειμένου να ελέγχει η Επιτροπή κατά πόσο το σχέδιο αναδιάρθρωσης υλοποιείται δεόντως. Η Γερμανία διορίζει εντολοδόχο παρακολούθησης ο οποίος υποβάλλει εξαμηνιαία έκθεση παρακολούθησης. Η πρώτη έκθεση θα υποβληθεί τον Φεβρουάριο του 2011. Κατά την άποψη της Επιτροπής, με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της υλοποίησης του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Συμπέρασμα επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης

(102) Το σχέδιο αναδιάρθρωσης που περιγράφεται στην παράγραφο 4 της παρούσας απόφασης συμμορφώνεται προς το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) ΣΛΕΕ.

9. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(103) Τα μέτρα αναδιάρθρωσης είναι κατάλληλα για να καταστήσουν εφικτή την αποκατάσταση της βιωσιμότητας του Sparkasse, είναι επαρκή σε ό,τι αφορά τον επιμερισμό των βαρών και περιορίζουν δεόντως και αναλογικά τις στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό που ενδέχεται να προκληθούν από τα υπό εξέταση μέτρα ενίσχυσης. Βάσει των ανωτέρω, το υποβληθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης πληροί, κατά την άποψη της Επιτροπής, τα κριτήρια της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης στον βαθμό που τα μέτρα αναδιάρθρωσης μπορούν να χαρακτηριστούν ως συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) ΣΛΕΕ. Συνεπώς, οι εισφορές κεφαλαίου μπορούν να εγκριθούν βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η ενίσχυση αναδιάρθρωσης που χορηγείται υπέρ του Sparkasse KölnBonn από τους δημόσιους μετόχους του συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με την επιφύλαξη της υλοποίησης του σχεδίου αναδιάρθρωσης και της τήρησης των υποχρεώσεων που παρατίθενται στα παραρτήματα I, II και III, η ενίσχυση είναι συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 29 Σεπτεμβρίου 2010.

Για την Επιτροπή

Joaquín ALMUNIA

Αντιπρόεδρος

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ

Europäische Kommission — Taskforce Finanzkrise
GD Wettbewerb
Rue Joseph II / Jozef II-straat 70
1000 Bruxelles / Brussel
Belgium

Υπόθεση C 32/09 — Sparkasse KölnBonn

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Γερμανία αναλαμβάνει δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου [1], όπως έχει τροποποιηθεί, τις ακόλουθες δεσμεύσεις αναφορικά με το Sparkasse KölnBonn (στο εξής «Sparkasse»), προκειμένου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής «Επιτροπή») να διαπιστώσει δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι η ανακεφαλαιοποίηση του Sparkasse είναι συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά.

Οι δεσμεύσεις τίθενται σε ισχύ την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.

Το παρόν κείμενο ερμηνεύεται στο γενικό πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/99 και της απόφασης στην οποία επισυνάπτονται οι υποχρεώσεις.

[1] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Τμήμα Α — Υποχρεώσεις

1. **Εταιρική διακυβέρνηση**: Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και το Sparkasse διαβεβαιώνουν ότι το Sparkasse θα προβεί στις ακόλουθες προσαρμογές του μοντέλου εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει:

   α) Ο αριθμός των εξωτερικών μελών στο διοικητικό συμβούλιο αυξάνεται την 1η Ιανουαρίου 2011 από δύο σε τέσσερα μέλη. Ο μέγιστος συνολικός αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου μειώνεται σε 18.

   β) Το διοικητικό συμβούλιο του Sparkasse θα συστήνει μελλοντικά μόνο τις ακόλουθες επιτροπές των οποίων ο αριθμός μελών θα μειωθεί το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2011 ως εξής:

   — Επιτροπή ελέγχου ισολογισμού (7 μέλη)

   — Επιτροπή διαχείρισης κινδύνων (6 μέλη)

   — Κεντρική επιτροπή (3 μέλη)

   γ) Η επιτροπή σχεδιασμού στρατηγικών καταργείται το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010 καθώς και η επιτροπή συμμετοχών έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011.

   δ) Όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου διαθέτουν τις δεξιότητες που προβλέπονται σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο του γερμανικού νόμου περί τραπεζών (KWG).

   ε) Το προεδρείο του Sparkasse από την 1η Ιανουαρίου 2011 θα επιβάλει αυστηρότερες οδηγίες για αποφάσεις που αφορούν συμμετοχές, ως εξής: οι αποφάσεις σχετικά με συμμετοχές λαμβάνονται πλέον σε επίπεδο προεδρείου μόνο ομόφωνα —για συμμετοχές ονομαστικού ποσού άνω των [2-5] εκατ. ευρώ— κατόπιν ελέγχου δέουσας επιμέλειας και, κατά περίπτωση, με τη συμμετοχή ορκωτού λογιστή.

2. **Συναλλαγές διαπραγμάτευσης για ίδιο όφελος:** Το Sparkasse παύει τις συναλλαγές διαπραγμάτευσης για ίδιο όφελος. Αυτό σημαίνει ότι το Sparkasse θα δραστηριοποιείται μόνο σε δραστηριότητες διαπραγμάτευσης οι οποίες:

   α) είτε απαιτούνται για τη λήψη, επεξεργασία και εκτέλεση εντολών αγοράς ή πώλησης εκ μέρους των πελατών του ή

   β) χρησιμεύουν στη διαχείριση ρευστότητας ή κινδύνων του Sparkasse.

   Σε καμία περίπτωση το Sparkasse δεν προβαίνει για ίδιο λογαριασμό σε επενδυτικές τοποθετήσεις, εκτός και αν αυτές προκύπτουν από, π.χ., μη ταυτόχρονη εκτέλεση εντολών πελατών. Ανάλογες επενδυτικές τοποθετήσεις, όπως τοποθετήσεις στον τομέα της διαχείρισης ρευστότητας ή κινδύνων, επιτρέπονται μόνον εφόσον δεν διακυβεύουν τη βιωσιμότητα και/ή την κατάσταση ρευστότητας του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Το Sparkasse περιορίζει για τον λόγο αυτό την έκθεση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του στους κινδύνους βάσει τιμών αγοράς στα [3-5] εκατ. ευρώ (αξία σε κίνδυνο (Value at Risk) με διάστημα εμπιστοσύνης 99 %).

3. **Χρηματοδότηση της οικονομίας**: Το Sparkasse στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων δανειοδότησης και επένδυσης κεφαλαίων λαμβάνει υπόψη τις πιστωτικές ανάγκες της οικονομίας, ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, εφαρμόζοντας όρους συνήθεις για την αγορά και κατάλληλους σύμφωνα με τις απαιτήσεις των εποπτικών αρχών και του τραπεζικού τομέα.

4. **Κατάργηση μεγάλων δανείων και δανείων ρευστότητας**

   Στο πλαίσιο του νέου προσανατολισμού του, το Sparkasse θα καταργήσει σταδιακά τις μεγάλες δανειοδοτήσεις στον τομέα των εταιρικών πελατών. Στόχος είναι η εξάλειψη των κινδύνων που προκύπτουν από τις εν λόγω μεγάλες δανειοδοτήσεις. Στα μέτρα αυτά ανήκει, μεταξύ άλλων, η μείωση των πιστωτικών ορίων, η εισαγωγή πρόσθετων εξασφαλίσεων ή οι συναλλαγές πιστωτικού κινδύνου σε συνεργασία με άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

   Έως το τέλος του 2013 μειώνεται η συμμετοχή σε μεγάλα δάνεια κατά [0,9-1,1] δισεκατ. ευρώ. Έως το τέλος του 2010 καταργούνται εξ αυτών ήδη [400-550] εκατ. ευρώ περίπου. Έως το τέλος του 2013 καταργούνται τα δάνεια ρευστότητας που χορηγούνται σε διαπεριφερειακούς θεσμικούς πελάτες κατά [0,8-0,9] δισεκατ. ευρώ.

5. **Απαγόρευσης ηγετικής θέσης στον καθορισμό τιμών**: Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014, και χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής, το Sparkasse δεν προτείνει στις σχετικές αγορές στον τομέα των επενδύσεων […] καθώς και στον τομέα των μακροπρόθεσμων στεγαστικών δανείων […] χαμηλότερες τιμές από αυτές του ανταγωνιστή με τις ελκυστικότερες τιμές μεταξύ των δέκα ανταγωνιστών με τα μεγαλύτερα μερίδια αγοράς [1] στην σχετική αγορά προϊόντος.

[1] […].

6. Μόλις το Sparkasse διαπιστώσει ότι προτείνει ελκυστικότερες τιμές από τον ανταγωνιστή με τις καλύτερες τιμές, προσαρμόζει αμελλητί τις τιμές του αντίστοιχα.

7. **Απαγόρευση πληρωμών μερισμάτων και τοκομεριδίων**: Η Γερμανία διαβεβαιώνει ότι σε ό,τι αφορά τις πληρωμές τοκομεριδίων και τα δικαιώματα πώλησης μετοχών για μέσα ιδίου κεφαλαίου

α) το Sparkasse ή επιχειρήσεις του Sparkasse δεν χρησιμοποιούν ούτε το κεφάλαιο ούτε τα αποθεματικά του Sparkasse για να καταβάλουν τις πληρωμές τοκομεριδίων για μέσα ιδίου κεφαλαίου, εκτός εάν α) υφίσταται σχετική υποχρέωση διά του νόμου ή β) η πληρωμή για το σχετικό τοκομερίδιο καλύπτεται από τα τρέχοντα κέρδη του Sparkasse. Εάν υπάρχουν αμφιβολίες για το κατά πόσο υφίσταται υποχρέωση διά του νόμου για τους σκοπούς της συγκεκριμένης υποχρέωσης ή για το κατά πόσο επαρκούν τα τρέχοντα κέρδη για τους σκοπούς της συγκεκριμένης υποχρέωσης, το Sparkasse ζητεί την έγκριση της Επιτροπής για τη σχεδιαζόμενη πληρωμή τοκομεριδίου·

β) καμία επιχείρηση του Sparkasse δεν ασκεί δικαίωμα πώλησης μετοχών για τα συγκεκριμένα υβριδικά χρηματοδοτικά μέσα, εφόσον κάτι τέτοιο θα μείωνε το συνολικό ίδιο κεφάλαιο του Sparkasse.

Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του σχεδίου αναδιάρθρωσης, και το πολύ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014, το Sparkasse θα χρησιμοποιήσει κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης ή θα αποφύγει συμμετοχή στις ζημίες από κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης μόνον εφόσον υποχρεώνεται σε αυτό, ακόμη και χωρίς κάλυψη, μέσω των αποθεματικών ή του ειδικού λογαριασμού, σύμφωνα με το άρθρο 340 f/g του γερμανικού εμπορικού κώδικα (HGB).

8. **Απαγόρευση εξαγοράς**: Το Sparkasse από την έναρξη ισχύος της απόφασης και για περίοδο τριών ετών, απαγορεύεται να εξαγοράσει ποσοστό μεγαλύτερο του 20 % των μετοχών σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Άλλες δραστηριότητες συμμετοχών, οι οποίες δεν ανήκουν στις αρχικές δραστηριότητες για πελάτες στο πλαίσιο του επιχειρηματικού μοντέλου του Sparkasse, συνεχίζουν να πραγματοποιούνται, εφόσον δεν επηρεάζουν τη βιωσιμότητα του Sparkasse και έχουν την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επιπλέον, απαγορεύεται στο Sparkasse να επενδύει σε συμμετοχές οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για το βασικό επιχειρηματικό του πεδίο ή συνεπάγονται υπερβολική έκθεση σε κινδύνους.

9. **Καμία υπόδειξη στη διαφήμιση σχετικά με την κρατική ενίσχυση**: Το Sparkasse δεν θα χρησιμοποιήσει για διαφημιστικούς σκοπούς τη διαπίστωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι τα μέτρα που ενέκρινε ως κρατική ενίσχυση είναι συμβιβάσιμα με την εσωτερική αγορά ούτε θα χρησιμοποιήσει άλλα διαφημιστικά προνόμια που προκύπτουν από τα εν λόγω μέτρα.

Τμήμα Β — Εκποιούμενες επιχειρήσεις

10. Το Sparkasse θα εκποιήσει τις ακόλουθες συμμετοχές (στο εξής «εκποιούμενες επιχειρήσεις»), εφόσον δεν το έχει ήδη πράξει, το αργότερο εντός των αναγραφόμενων προθεσμιών υπό τους βέλτιστους δυνατούς όρους. Διατηρούνται έως την πώληση τα σημαντικά στοιχεία που καθορίζουν την αξία του σημερινού ποσού συμμετοχών και διατίθενται προς πώληση οι εξής συμμετοχές:

Συμμετοχή	**Τελική προθεσμία εκποίησης**
Golfclub Gut Lärchenhof GmbH	πωληθείσα ήδη από το 2009
TA Triumph Adler AG	πωληθείσα ήδη από το 2009
RW Holding AG	πωληθείσα ήδη από το 2009
S ProFinanz Versicherungsmakler GmbH	πωληθείσα ήδη από το 2009
Schufa Holding AG	πωληθείσα ήδη από το 2009
Sparkassen Servicegesellschaft für Zahlungssysteme und elektronische Vertriebskanäle mbH & Co KG	το ενεργητικό έχει πωληθεί / εκκαθάριση έως το τέλος του 2010
[…]	[…]
Campus Grundstückentwicklungs GmbH	το ενεργητικό έχει πωληθεί / εκκαθάριση έως το τέλος του 2011
[…]	[…]
[…]	[…]
[…]	[…]
neue leben Pensionsverwaltung AG	πωληθείσα τον Αύγουστο του 2010
[…]	[…]
[…] [2]	[…]
[…] [3]	[…]

[2] […]
[3] […]

11. Για την αποφυγή δυσανάλογων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, το Sparkasse υποχρεούται να εκποιήσει ή να μεριμνήσει για την εκποίηση των εκποιούμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τους εγκεκριμένους από την Επιτροπή όρους πώλησης κατά τη διαδικασία που περιγράφεται στο σημείο 26 του παρόντος παραρτήματος ως επιχειρήσεων σε λειτουργία. Το Sparkasse υποχρεούται, εντός της πρώτης προθεσμίας εκποίησης ([4]), να έχει συνάψει οριστική σύμβαση πώλησης για τις εκποιούμενες επιχειρήσεις. Σε περίπτωση που το Sparkasse μετά το πέρας της προθεσμίας εκποίησης δεν έχει συνάψει σχετική σύμβαση,

α) η προθεσμία παρατείνεται για ακόμη […], εφόσον το Sparkasse αποδείξει ότι […]. Το Sparkasse δεσμεύεται […] να συνάψει οριστική δεσμευτική σύμβαση πώλησης για τις εκποιούμενες επιχειρήσεις εντός της νέας προθεσμίας εκποίησης·

β) δίνει στον εντολοδόχο εκποίησης την αποκλειστική εντολή να πωλήσει τις εκποιούμενες επιχειρήσεις εντός της προθεσμίας που θα ορίσει ο ίδιος ([5]). Η διαδικασία για τον διορισμό και τα καθήκοντα του εντολοδόχου εκποίησης ορίζονται στο παράρτημα III.

12. Θεωρείται ότι η υποχρέωση εκποίησης έχει εκπληρωθεί όταν το Sparkasse συνάψει εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο σημείο 10 του παρόντος παραρτήματος ή της νέας προθεσμίας σύμφωνα με το σημείο 11 του παρόντος παραρτήματος, οριστική δεσμευτική σύμβαση πώλησης με αγοραστή ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις που παρατίθενται στα σημεία 25 και 26 του παρόντος παραρτήματος, και η μεταβίβαση των εκποιούμενων επιχειρήσεων ολοκληρωθεί το αργότερο έξι μήνες από τη σύναψη της σύμβασης πώλησης.

13. Το Sparkasse υποχρεούται να πωλήσει τις ακόλουθες συμμετοχές το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου 2011 στον δήμο Κολωνίας, σε επιχείρηση συνδεδεμένη με τον δήμο Κολωνίας ή σε τρίτο:

— […]

— […]

— […]

— […]

— […]

— […]

— […]

— […]

— […]

— […]

— […]

14. Οι επιμέρους συναλλαγές με τον δήμο Κολωνίας διεκπεραιώνονται υπό όρους συνήθεις για την αγορά. Για τον σκοπό αυτόν, η τρέχουσα αγοραία αξία που αντιστοιχεί τη χρονική στιγμή της μεταβίβασης για τα πωλούμενα προϊόντα καθορίζεται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Οι επιμέρους συναλλαγές παρακολουθούνται από τον εντολοδόχο παρακολούθησης.

Στο πλαίσιο της συναλλαγής, αντί της εκάστοτε εταιρείας, είναι επίσης δυνατή η μεταβίβαση των στοιχείων ενεργητικού ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αυτής, εφόσον κατά τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνεται ο επιδιωκόμενος οικονομικός στόχος.

15. Ο υπολογισμός της αξίας καθώς και τα οικονομικά στοιχεία-πλαίσιο που συνομολογούνται βάσει σύμβασης ελέγχονται από εταιρεία ορκωτών λογιστών κατ' εντολή του αγοραστή.

16. Ο εντολοδόχος παρακολούθησης ενημερώνεται εκ των προτέρων σχετικά με τις λεπτομέρειες της συναλλαγής.

17. Για να διασφαλιστεί η διαρθρωτική ισχύς των υποχρεώσεων, το Sparkasse κατά τη διάρκεια περιόδου […] από την έναρξη ισχύος των υποχρεώσεων δεν ασκεί άμεση ή έμμεση επιρροή στις εκποιούμενες επιχειρήσεις ούτε αγοράζει μέρος αυτών, εκτός εάν η Επιτροπή έχει διαπιστώσει εκ των προτέρων ότι η διάρθρωση της αγοράς έχει αλλάξει σε τέτοιον βαθμό που δεν απαιτείται πλέον η προστασία των εκποιούμενων επιχειρήσεων έναντι επιρροών προκειμένου να διασφαλιστεί το συμβιβάσιμο των σχεδιαζόμενων ενισχύσεων αναδιάρθρωσης με την εσωτερική αγορά.

18. Το Sparkasse αναλαμβάνει στο μέλλον το [30-60] % μεγίστως των χρηματοδοτήσεων των εκποιούμενων θυγατρικών εταιρειών. Εξαιρούνται οι υφιστάμενες χρηματοδοτήσεις μέχρι τη λήξη των συμφωνιών δανειοδότησης.

([4]) Χρονική περίοδος από την έναρξη ισχύος της απόφασης έως τις ημερομηνίες που αναφέρονται στο σημείο 10 του παρόντος παραρτήματος.
([5]) […].

19. Τα κέρδη από την εκποίηση των συμμετοχών του Sparkasse χρησιμοποιούνται εξ ολοκλήρου για τη χρηματοδότηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Τμήμα Γ — Υποχρεώσεις συνδεόμενες με την εκποίηση

Διατήρηση της βιωσιμότητας, της εμπορευσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των εκποιούμενων επιχειρήσεων

20. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των υποχρεώσεων έως την τελική μεταβίβαση το Sparkasse διατηρεί σύμφωνα με την ορθή επιχειρηματική πρακτική την οικονομική βιωσιμότητα, την εμπορευσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα των εκποιούμενων επιχειρήσεων και ελαχιστοποιεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό τον κίνδυνο απώλειας του ανταγωνιστικού δυναμικού αυτών. Συγκεκριμένα, το Sparkasse υποχρεούται:

α) να μην προβαίνει σε ενέργειες οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν αρνητική επίπτωση στην αξία, στην επιχειρηματική διαχείριση ή στην ανταγωνιστικότητα των εκποιούμενων επιχειρήσεων ή θα μπορούσαν να αλλοιώσουν τον τύπο και την εμβέλεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας, την τεχνική ή εμπορική στρατηγική ή την επενδυτική πολιτική που ακολουθούν οι εκποιούμενες επιχειρήσεις·

β) να διαθέτει βάσει υφιστάμενων και νέων επιχειρηματικών σχεδίων επαρκείς πόρους για την ανάπτυξη των εκποιούμενων επιχειρήσεων·

γ) να προβαίνει σε όλες τις εύλογες ενέργειες και, μεταξύ άλλων, να παρέχει κατάλληλα (συνήθη για τον κλάδο) κίνητρα προκειμένου το βασικό προσωπικό να μην εγκαταλείψει τις εκποιούμενες επιχειρήσεις.

Χωριστή διαχείριση (hold-separate) των εκποιούμενων επιχειρήσεων εκ μέρους του Sparkasse

21. Το Sparkasse δεσμεύεται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των υποχρεώσεων έως την ημερομηνία μεταβίβασης να διαχειρίζεται χωριστά τις εκποιούμενες επιχειρήσεις από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις που κατέχει και να μεριμνά ώστε οι διαχειριστές των θυγατρικών εταιρειών οι οποίοι διαχειρίζονται τις εκποιούμενες επιχειρήσεις να μην συμμετέχουν στη διαχείριση των υπολειπόμενων επιχειρήσεων και αντίστροφα.

22. Μέχρι τη μεταβίβαση, το Sparkasse επικουρεί τον εντολοδόχο παρακολούθησης ώστε να διασφαλίσει ότι οι εκποιούμενες επιχειρήσεις μπορούν να λειτουργούν ως αυτόνομες εμπορεύσιμες επιχειρήσεις.

Ρήτρα απαγόρευσης προσέλκυσης προσωπικού

23. Το Sparkasse δεσμεύεται, με την επιφύλαξη των συνήθων περιορισμών, να μην προσελκύει το βασικό προσωπικό που μεταβιβάζεται με τις εκποιούμενες επιχειρήσεις για περίοδο δώδεκα μηνών από τη μεταβίβαση και μεριμνά για τη μη προσέλκυση αυτού από τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας (due diligence)

24. Για να καταστήσει εφικτό τον κατάλληλο έλεγχο δέουσας επιμέλειας των εκποιούμενων επιχειρήσεων από υποψήφιους αγοραστές, το Sparkasse υπέχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις με γνώμονα τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας και ανάλογα με την εξέλιξη της διαδικασίας εκποίησης:

α) παρέχει στους υποψήφιους αγοραστές επαρκή στοιχεία σχετικά με τις εκποιούμενες επιχειρήσεις·

β) παρέχει στους υποψήφιους αγοραστές επαρκή στοιχεία σχετικά με το προσωπικό και τους διασφαλίζει εύλογη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτό.

Τμήμα Δ — Ο αγοραστής

25. Για να διασφαλιστεί η άμεση αποκατάσταση του ανταγωνισμού,

α) ο αγοραστής πρέπει να είναι ανεξάρτητος από το Sparkasse και να μηνσυνδέεται με αυτό —με εξαίρεση την πώληση της […], […] και των συμμετοχών στους δήμους-επιχειρηματικούς φορείς που παρατίθενται στο σημείο 13 του παρόντος παραρτήματος και συνδεδεμένες με αυτούς επιχειρήσεις και/ή των συμμετοχών σε μέλη του χρηματοπιστωτικού ομίλου ταμιευτηρίων·

β) ο αγοραστής διαθέτει όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα, τις επαγγελματικές γνώσεις και το ενδιαφέρον που απαιτούνται για να συνεχίσει και να αναπτύξει την εκποιούμενη επιχείρηση ως βιώσιμο, ενεργό ανταγωνιστή του Sparkasse και των λοιπών ανταγωνιστών·

γ) σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή, ο αγοραστής δεν πρέπει να γεννά prima facie ανησυχίες περί ανταγωνισμού ούτε πρέπει εξ αιτίας του να υπάρχει κίνδυνος παρεμπόδισης της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων, και αναμένεται ιδίως από τον αγοραστή να προσκομίσει στις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές όλες τις απαραίτητες άδειες για την αγορά της εκποιούμενης επιχείρησης.

26. Μόλις το Sparkasse καταλήξει σε συμφωνία με κάποιον αγοραστή, υποβάλλει στην Επιτροπή και στον εντολοδόχο παρακολούθησης πρόταση με όλα τα έγγραφα και αναλυτική αιτιολόγηση, καθώς και αντίγραφο της οριστικής σύμβασης. Το Sparkasse υποχρεούται να αποδείξει στην Επιτροπή ότι ο αγοραστής πληροί τις προϋποθέσεις που η ίδια έχει ορίσει και ότι η εκποιούμενη επιχείρηση πωλείται σύμφωνα με τις υποχρεώσεις. Η Επιτροπή εξετάζει κατά πόσο πληρούνται αμφότερες οι προϋποθέσεις.

Τμήμα Ε — Λοιπές υποχρεώσεις

27. **Πρόωρη μερική εξόφληση και μερική μετατροπή των δικαιωμάτων συμμετοχής**: Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και το Sparkasse διασφαλίζουν διά του παρόντος μια ολοκληρωμένη δέσμη αλληλεξαρτώμενων μέτρων για τη βελτίωση του δείκτη βασικού κεφαλαίου του Sparkasse:

α) Η ένωση ειδικού σκοπού Sparkasse KölnBonn θα λάβει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011 με έναρξη ισχύος την 1η Ιανουαρίου 2011 μια πρώτη δόση ύψους 150 εκατ. ευρώ των δικαιωμάτων συμμετοχής της εταιρείας προώθησης Rheinische Sparkassen-Förderungsgesellschaft και θα τη μετατρέψει σε χρηματοδοτικό μέσο που, σύμφωνα με τους κανόνες των ρυθμιστικών αρχών, κατατάσσεται ως βασικό κεφάλαιο (κεφάλαιο Tier 1).

β) Το Sparkasse θα επαναγοράσει πρόωρα, έως τις 31.12.2011, μια δεύτερη δόση ύψους 150 εκατ. ευρώ των δικαιωμάτων συμμετοχής της Rheinische Sparkassen-Förderungsgesellschaft, εφόσον αυτό δεν επηρεάζει την ανθεκτικότητα του Sparkasse σε κινδύνους και εγκριθεί από την Ομοσπονδιακή Εποπτική Αρχή Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών (BaFin).

28. Η Γερμανία διασφαλίζει ότι οι όροι της μερικής μετατροπής και της μερικής επαναγοράς των δικαιωμάτων συμμετοχής είναι διατυπωμένοι κατά τρόπο που δεν υφίσταται περαιτέρω κρατική ενίσχυση.

29. **Μείωση του συνόλου ισολογισμού**

Εκτός από τα ήδη υλοποιηθέντα μέτρα για τη μείωση του συνόλου ισολογισμού, το Sparkasse θα προβεί στη μείωση περαιτέρω στοιχείων ενεργητικού (μεγάλες δανειοδοτήσεις, δάνεια ρευστότητας, συναλλαγές διαπραγμάτευσης για ίδιο όφελος) συνολικού ποσού [2,5-4] δισεκατ. ευρώ έως το τέλος του 2014. Από την άλλη, το Sparkasse θα επεκτείνει τις δραστηριότητες που ανήκουν στο βασικό επιχειρηματικό του πεδίο (ιδίως περιφερειακές πιστωτικές δραστηριότητες με ιδιώτες και εταιρικούς πελάτες) ώστε το καθαρό σύνολο ισολογισμού να μην υπερβαίνει στο τέλος του 2014 τα [25-30] δισεκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, τα στοιχεία ενεργητικού υψηλού κινδύνου του Sparkasse δεν πρέπει να υπερβαίνουν στο τέλος του 2014 τα [16-19] δισεκατ. ευρώ.

30. Η πλήρης και ορθή εκπλήρωση όλων των όρων που συνοψίζονται στο παρόν έγγραφο παρακολουθείται και ελέγχεται ενδελεχώς και αδιάλειπτα από επαρκώς εξειδικευμένο και ανεξάρτητο εντολοδόχο παρακολούθησης (*monitoring trustee*). Ο διορισμός και τα καθήκοντα του εντολοδόχου παρακολούθησης ρυθμίζονται στο Παράρτημα ΙΙ.

.....

Πληρεξούσιος αντιπρόσωπος, εξ ονόματος

[*Αναγράφεται το όνομα του κράτους μέλους*]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

I. **Ο εντολοδόχος παρακολούθησης**

1. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας διορίζει εντολοδόχο παρακολούθησης (monitoring trustee).

2. Ως εντολοδόχος παρακολούθησης νοείται (νοούνται) ένα ή περισσότερα ανεξάρτητα από το Sparkasse φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εγκρίνεται (εγκρίνονται) από την Επιτροπή και διορίζεται (διορίζονται) από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατίας της Γερμανίας με αποστολή να παρακολουθεί (παρακολουθούν) κατά πόσο το Sparkasse εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του έναντι της Επιτροπής και υλοποιεί το σχέδιο αναδιάρθρωσης.

3. Ο εντολοδόχος παρακολούθησης είναι ανεξάρτητος από το Sparkasse. Διαθέτει, για παράδειγμα, ως τράπεζα επενδύσεων, ως σύμβουλος ή ορκωτός λογιστής, επαρκείς τεχνικές γνώσεις για την εκπλήρωση της αποστολής του και σε καμία χρονική στιγμή δεν πρέπει να εμπλακεί σε σύγκρουση συμφερόντων. Ο εντολοδόχος λαμβάνει από το Sparkasse αμοιβή η οποία δεν εμποδίζει την ανεξάρτητη και αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων του.

II. **Διορισμός εντολοδόχου παρακολούθησης**

Πρόταση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας

4. Το αργότερο τέσσερις εβδομάδες από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προτείνει στην Επιτροπή δύο ή περισσότερα πρόσωπα ως εντολοδόχους παρακολούθησης προς έγκριση και εκφράζει την προτίμησή της για κάποιο από αυτά. Η πρόταση περιέχει επαρκείς πληροφορίες για τα εν λόγω πρόσωπα ώστε η Επιτροπή να είναι σε θέση να ελέγξει κατά πόσο ο προτεινόμενος εντολοδόχος παρακολούθησης πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο σημείο 3 του παρόντος παραρτήματος και, συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τα εξής:

α) τους πλήρεις όρους της προτεινόμενης εντολής με όλες τις ρυθμίσεις που απαιτούνται ώστε ο εντολοδόχος παρακολούθησης να είναι σε θέση να εκπληρώσει τα καθήκοντά του όπως αυτά ορίζονται στις παρούσες υποχρεώσεις·

β) την κατάρτιση προγράμματος εργασίας όπου περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο ο εντολοδόχος παρακολούθησης σχεδιάζει να εκπληρώσει τα καθήκοντα που επωμίζεται.

Έγκριση ή απόρριψη από την Επιτροπή

5. Εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής η έγκριση ή η απόρριψη του προτεινόμενου εντολοδόχου παρακολούθησης καθώς και η έγκριση της προτεινόμενης εντολής με τις τροποποιήσεις που κρίνει απαραίτητες ώστε ο εντολοδόχος παρακολούθησης να είναι σε θέση να εκπληρώσει τα καθήκοντά του. Εντός μιας εβδομάδας από την έγκριση της Επιτροπής, ο εντολοδόχος παρακολούθησης διορίζεται σύμφωνα με την εγκεκριμένη από την Επιτροπή εντολή.

Νέα πρόταση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας

6. Εάν απορριφθούν όλοι οι προτεινόμενοι εντολοδόχοι παρακολούθησης, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προτείνει, εντός μιας εβδομάδας από την κοινοποίηση της απόρριψης, τουλάχιστον δύο ακόμη πρόσωπα ή οντότητες σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που περιγράφονται στις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 5 του παρόντος παραρτήματος.

Διορισμός του εντολοδόχου παρακολούθησης από την Επιτροπή

7. Εάν απορριφθούν από την Επιτροπή όλοι οι προτεινόμενοι εντολοδόχοι παρακολούθησης, τότε ονομάζει η Επιτροπή εντολοδόχο παρακολούθησης τον οποίο η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας διορίζει ή μεριμνά για τον διορισμό αυτού βάσει της εγκεκριμένης από την Επιτροπή εντολής.

III. **Καθήκοντα του εντολοδόχου παρακολούθησης**

8. Αποστολή του εντολοδόχου παρακολούθησης είναι να διασφαλίσει την εκπλήρωση των προϋποθέσεων και των απαιτήσεων που παρατίθενται στην απόφαση, καθώς και την υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Καθήκοντα και υποχρεώσεις του εντολοδόχου παρακολούθησης

9. Ο εντολοδόχος παρακολούθησης:

i) προτείνει στην Επιτροπή εντός τεσσάρων εβδομάδων από τον διορισμό του αναλυτικό πρόγραμμα εργασίας όπου περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του έναντι της Επιτροπής και να παρακολουθήσει την υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης·

ii) επιτηρεί τη διαχείριση των τρεχουσών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των εκποιούμενων επιχειρήσεων ώστε να διασφαλιστεί η διατήρηση της οικονομικής βιωσιμότητας, της εμπορευσιμότητας και της ανταγωνιστικότητάς τους·

iii) παρακολουθεί την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων έναντι της Επιτροπής καθώς και την υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης·

iv) προτείνει τα μέτρα που κρίνει αναγκαία για να διασφαλιστεί η εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας έναντι της Επιτροπής, ιδίως σε ό,τι αφορά τη διατήρηση της οικονομικής βιωσιμότητας, της εμπορευσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των εκποιούμενων επιχειρήσεων, τη χωριστή διαχείριση των εκποιούμενων επιχειρήσεων και την τήρηση εμπιστευτικότητας για πληροφορίες που αφορούν τον ανταγωνισμό·

v) υποβάλλει στην Επιτροπή, στο Sparkasse και στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εντός 30 ημερών από το τέλος κάθε εξαμήνου, το σχέδιο γραπτής έκθεσης στη γερμανική ή στην αγγλική γλώσσα. Αντικείμενο της έκθεσης είναι η εκπλήρωση των υποχρεώσεων της εντολής εκ μέρους του εντολοδόχου παρακολούθησης και η εκπλήρωση όλων των προϋποθέσεων και απαιτήσεων, καθώς και η υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Όλοι οι παραλήπτες του σχεδίου έκθεσης μπορούν να υποβάλουν παρατηρήσεις εντός πέντε εργάσιμων ημερών. Εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή των παρατηρήσεων, ο εντολοδόχος παρακολούθησης συντάσσει την τελική έκθεση στην οποία, κατά διακριτική ευχέρεια, λαμβάνει υπόψη τις υποβληθείσες παρατηρήσεις στον μέγιστο δυνατό βαθμό και την υποβάλλει στην Επιτροπή. Ο εντολοδόχος διαβιβάζει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και στο Sparkasse αντίγραφο της τελικής έκθεσης. Σε περίπτωση που το σχέδιο έκθεσης ή η τελική έκθεση περιέχει πληροφορίες που δεν πρέπει να κοινοποιηθούν στο Sparkasse ή στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, το Sparkasse ή η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας λαμβάνουν μόνο τη μη απόρρητη έκδοση του σχεδίου έκθεσης ή της τελικής έκθεσης. Ο εντολοδόχος παρακολούθησης δεν υποβάλλει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και/ή στο Sparkasse οιαδήποτε εκδοχή της έκθεσης προτού την υποβάλει στην Επιτροπή.

10. Η Επιτροπή δύναται να δώσει στον εντολοδόχο παρακολούθησης εντολές ή οδηγίες προκειμένου να διασφαλίσει ότι εκπληρώνονται οι υποχρεώσεις έναντι της Επιτροπής και υλοποιείται το σχέδιο αναδιάρθρωσης.

11. Οι δήμοι Κολωνίας και Βόννης και το Sparkasse δεσμεύονται να παρέχουν οδηγίες στον εντολοδόχο παρακολούθησης κατά τη διάρκεια της θητείας του μόνον κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής.

12. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας διασφαλίζει τη συνεργασία, την υποστήριξη και την πληροφόρηση που απαιτείται κατά την εύλογη κρίση του εντολοδόχου παρακολούθησης για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων του. Ο εντολοδόχος παρακολούθησης έχει απεριόριστη πρόσβαση στα βιβλία, στα έγγραφα, στα διοικητικά στελέχη και άλλα μέλη του προσωπικού, σε εγκαταστάσεις, χώρους και τεχνικές πληροφορίες του Sparkasse ή των εκποιούμενων επιχειρήσεων που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων του σύμφωνα με τις υποχρεώσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΥ ΕΚΠΟΙΗΣΗΣ

Ο ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΣ ΕΚΠΟΙΗΣΗΣ

I. **Ο εντολοδόχος εκποίησης**

1. Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας διορίζει εντολοδόχο εκποίησης (*divestiture trustee*).

2. Ως εντολοδόχος εκποίησης νοείται (νοούνται) ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εγκρίνονται από την Επιτροπή και διορίζονται από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας με αποστολή να εκποιήσουν τις εκποιούμενες επιχειρήσεις σύμφωνα με τις υποχρεώσεις έναντι της Επιτροπής.

3. Ο εντολοδόχος εκποίησης πρέπει να είναι ανεξάρτητος από το Sparkasse. Διαθέτει, για παράδειγμα, ως τράπεζα επενδύσεων, ως σύμβουλος ή ορκωτός λογιστής, επαρκείς τεχνικές γνώσεις για την εκπλήρωση της αποστολής του και σε καμία χρονική στιγμή δεν πρέπει να εμπλακεί σε σύγκρουση συμφερόντων. Ο εντολοδόχος εκποίησης λαμβάνει από το Sparkasse συνήθη υπό όρους αγοράς αμοιβή η οποία δεν εμποδίζει την ανεξάρτητη και αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων του.

II. **Διορισμός του εντολοδόχου εκποίησης**

Πρόταση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας

4. Σε περίπτωση που το Sparkasse δεν έχει συνάψει δεσμευτική σύμβαση αγοράς εντός μήνα από τη λήξη της παράτασης της προθεσμίας εκποίησης, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προτείνει στην Επιτροπή δύο ή περισσότερα πρόσωπα ως εντολοδόχους εκποίησης προς έγκριση και εκφράζει την προτίμησή της σε κάποιο από αυτά. Η πρόταση περιέχει επαρκείς πληροφορίες για τα εν λόγω πρόσωπα ώστε η Επιτροπή να είναι σε θέση να ελέγξει κατά πόσο ο προτεινόμενος εντολοδόχος παρακολούθησης πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο σημείο 3 του παρόντος παραρτήματος και, συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τα εξής:

α) τους πλήρεις όρους της προτεινόμενης εντολής με όλες τις ρυθμίσεις που απαιτούνται ώστε ο εντολοδόχος εκποίησης να είναι σε θέση να εκπληρώσει τα καθήκοντά του όπως αυτά ορίζονται στις παρούσες υποχρεώσεις·

β) την κατάρτιση προγράμματος εργασίας όπου περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο ο εντολοδόχος εκποίησης σχεδιάζει να εκπληρώσει τα καθήκοντα που επωμίζεται.

Έγκριση ή απόρριψη από την Επιτροπή

5. Εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής η έγκριση ή απόρριψη του προτεινόμενου εντολοδόχου εκποίησης καθώς και η έγκριση της προτεινόμενης εντολής με τις τροποποιήσεις που κρίνει απαραίτητες ώστε ο εντολοδόχος εκποίησης να είναι σε θέση να εκπληρώσει τα καθήκοντά του. Εντός μίας εβδομάδας από την έγκριση της Επιτροπής, ο εντολοδόχος εκποίησης διορίζεται σύμφωνα με την εγκεκριμένη από την Επιτροπή εντολή.

Νέα πρόταση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας

6. Εάν απορριφθούν όλοι οι προτεινόμενοι εντολοδόχοι εκποίησης, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας προτείνει, εντός μιας εβδομάδας από την κοινοποίηση της απόρριψης, τουλάχιστον δύο ακόμη πρόσωπα ή οντότητες σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 5 του παρόντος παραρτήματος.

Διορισμός του εντολοδόχου εκποίησης από την Επιτροπή

7. Εάν απορριφθούν από την Επιτροπή όλοι οι προτεινόμενοι εντολοδόχοι εκποίησης, τότε ονομάζει η Επιτροπή εντολοδόχο εκποίησης τον οποίο η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας διορίζει ή μεριμνά για τον διορισμό αυτού βάσει της εγκεκριμένης από την Επιτροπή εντολής.

III. **Καθήκοντα του εντολοδόχου εκποίησης**

8. Αποστολή του εντολοδόχου εκποίησης είναι να πληρούνται οι προϋποθέσεις και οι απαιτήσεις που ορίζει η απόφαση σχετικά με τις εκποιούμενες επιχειρήσεις. Ο εντολοδόχος εκποίησης προετοιμάζει και πραγματοποιεί την πώληση έτσι ώστε […] να υπογραφεί σύμβαση πώλησης. Ο εντολοδόχος εκποίησης είναι εξουσιοδοτημένος να διενεργήσει […] την πώληση των εκποιούμενων επιχειρήσεων για λογαριασμό του Sparkasse χωρίς υποδείξεις.

9. Ο εντολοδόχος εκποίησης:

i) εντός τεσσάρων εβδομάδων από τον διορισμό του προτείνει στην Επιτροπή αναλυτικό πρόγραμμα εργασίας όπου περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις που ορίζονται στην απόφαση σχετικά με τις εκποιούμενες επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, παρουσιάζει μια γενική ιδέα για την εκποίηση και μια εκτίμηση για την αποτελεσματικότερη κατά τη γνώμη του στρατηγική εκποίησης·

ii) πωλεί τις εκποιούμενες επιχειρήσεις […] σε αγοραστή, εφόσον η Επιτροπή εντός τεσσάρων εβδομάδων από τη γνωστοποίηση δεν έχει προβάλλει επιφυλάξεις αναφορικά με τον αγοραστή και τη δεσμευτική σύμβαση πώλησης. Ο εντολοδόχος εκποίησης εισάγει στη σύμβαση αγοράς όρους που κρίνει εύλογους για την ομαλή πώληση. Ο εντολοδόχος εκποίησης μπορεί να ενσωματώσει τις συνήθεις διατάξεις σχετικά με την εκπροσώπηση, την εγγύηση και την αποζημίωση που κρίνει απαραίτητες για τη διεκπεραίωση της πώλησης·

iii) αναλαμβάνει τα λοιπά καθήκοντα που αναλογούν στον εντολοδόχο εκποίησης βάσει της απόφασης·

iv) προτείνει τα μέτρα που κρίνει αναγκαία για να διασφαλιστεί η εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας έναντι της Επιτροπής, ιδίως σε ό,τι αφορά τη διατήρηση της οικονομικής βιωσιμότητας, της εμπορευσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των εκποιούμενων επιχειρήσεων, τη χωριστή διαχείριση των εκποιούμενων επιχειρήσεων και την τήρηση εμπιστευτικότητας για πληροφορίες που αφορούν τον ανταγωνισμό·

v) υποβάλλει στην Επιτροπή γραπτές μηνιαίες εκθέσεις στην αγγλική ή γερμανική γλώσσα σχετικά με την πορεία της διαδικασίας εκποίησης. Οι εκθέσεις αυτές υποβάλλονται εντός 15 ημερών από το τέλος κάθε μήνα. Παράλληλα διαβιβάζει στο Sparkasse ή στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας μη απόρρητη εκδοχή της έκθεσης.

10. Για την προετοιμασία και τη διεκπεραίωση της εκποίησης, ο εντολοδόχος εκποίησης παρέχει, συγκεκριμένα, τις ακόλουθες υπηρεσίες:

i) έλεγχο πιθανών μεταβλητών της εκποίησης, αναλυτική πρόταση, λαμβανομένων υπόψη των βασικών συνθηκών για τη διάρθρωση, και ολοκλήρωση της διαδικασίας πώλησης·

ii) σύνταξη των απαραίτητων εγγράφων εμπορικής προώθησης σχετικά με την εκάστοτε συμμετοχή του Sparkasse (ιδίως μνημόνιο πώλησης, προδιαφήμιση (teaser) και λοιπές παρουσιάσεις που απαιτούνται και/ή κρίνονται θεμιτές για την προβλεπόμενη διαδικασία πώλησης). Τα έγγραφα αυτά παρέχουν κατόπιν αιτήματος στα ενδιαφερόμενα μέρη κάποιες πρώτες πληροφορίες σχετικά με την επικείμενη πώληση·

iii) αυστηρά κατόπιν συνεννόησης με το Sparkasse: προετοιμασία του περιεχομένου και συντονισμό εφοδιαστικής στο πλαίσιο της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας·

iv) ανεύρεση υποψήφιων αγοραστών και επικοινωνία με τους υπευθύνους λήψης αποφάσεων των εν λόγω ενδιαφερομένων. Για λόγους που ορίζονται διά του νόμου και για λόγους τήρησης εμπιστευτικότητας και διαφυλάσσοντας την άνευ διακρίσεων πώληση, μπορεί κατ' απαίτηση του Sparkasse να αποκλειστεί σε κάποιον υποψήφιο αγοραστή η δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες δέουσας επιμέλειας (το σχετικό βάρος αποδείξεως φέρει το Sparkasse). Το δικαίωμα αυτό ασκείται εντός τριών εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της κατάστασης των ενδιαφερομένων·

v) συγκέντρωση και έλεγχο των προσφορών αγοράς εκ μέρους των ενδιαφερομένων, παροχή υποστήριξης κατά την αξιολόγηση των προσφορών·

vi) διεκπεραίωση διαπραγματεύσεων πώλησης με επιλεγμένους ενδιαφερομένους, καθώς και προετοιμασία της σύναψης σύμβασης.

11. Στον εντολοδόχο εκποίησης εκχωρούνται όλα τα απαραίτητα πληρεξούσια με τα οποία το Sparkasse ή οι ελεγχόμενες από αυτό θυγατρικές εταιρείας εξουσιοδοτούν τον εντολοδόχο εκποίησης για τη διεκπεραίωση και ολοκλήρωση της εκποίησης. Το πληρεξούσιο περιλαμβάνει επίσης τη δυνατότητα μεταβίβασης εξουσιών για την εκποίηση και την εκτέλεση της εκποίησης κατά ομαλό τρόπο.

12. Τα εκάστοτε πληρεξούσια διατηρούνται έως την πλήρη διεκπεραίωση της εκποίησης. Τα πληρεξούσια και όλες οι δευτερεύουσες μεταβιβάσεις εξουσίας καταργούνται με τη λήξη της θητείας του εντολοδόχου εκποίησης.

13. Ο εντολοδόχος εκποίησης εξουσιοδοτείται να προσλαμβάνει περαιτέρω συμβούλους προς υποστήριξη του έργου του κατά τη διαδικασία εκποίησης. Εάν τα έξοδα συμβούλων υπερβούν το συνολικό ποσό των […] ευρώ, η πρόσληψη συμβούλων προϋποθέτει την έγκριση του Sparkasse. Εάν το Sparkasse αρνηθεί την έγκριση, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει αντ' αυτού την πρόσληψη των συμβούλων κατόπιν διαβούλευσης με το Sparkasse. Μόνον ο εντολοδόχος εκποίησης μπορεί να δίνει εντολές ή οδηγίες στους συμβούλους.

14. Σε κάθε επικοινωνία με το Sparkasse, τον επιχειρηματικό φορέα ή την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ο εντολοδόχος εκποίησης προσκαλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή την ενημερώνει αμελλητί σχετικά με την επικοινωνία.

15. Ο επιχειρηματικός φορέας και το Sparkasse δεσμεύονται να υποστηρίζουν τον εντολοδόχο εκποίησης, να συνεργάζονται μαζί του και να του παρέχουν όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται και απαιτεί για την ομαλή εκτέλεση των καθηκόντων του. Ο εντολοδόχος εκποίησης έχει, στο πλαίσιο των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται διά του νόμου και σε ώρες γραφείου, πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα και βιβλία καθώς και στα διοικητικά στελέχη και τους λοιπούς συνεργάτες του Sparkasse.

16. Στον βαθμό που αυτό απαιτείται για την ομαλή διεκπεραίωση της εκποίησης κατά την εκτίμηση του Sparkasse και του επιχειρηματικού φορέα, καθίσταται εφικτή κατόπιν αιτήματος η πρόσβαση του εντολοδόχου εκποίησης σε πληροφορίες και έγγραφα που ανήκουν στην αποκλειστική κατοχή τους. Αυτό ισχύει ιδίως για την εκάστοτε εγκεκριμένη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδοχή του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

17. Το Sparkasse δεσμεύεται να απαλλάσσει τον εντολοδόχο εκποίησης από όλες τις αξιώσεις αποζημίωσης τρίτων που προκύπτουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή σε σχέση με αυτά. Εξαιρούνται οι ζημίες που προκύπτουν από την αθέτηση υποχρέωσης του εντολοδόχου εκποίησης. Σε περίπτωση που ο εντολοδόχος εκποίησης λάβει γνώση αξιώσεων οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε υποχρέωση πληρωμής εκ μέρους του επιχειρηματικού φορέα ή του Sparkasse, ο εντολοδόχος εκποίησης οφείλει να αναφέρει το γεγονός αυτό αμελλητί.

18. Ο εντολοδόχος εκποίησης υποχρεούται να παρέχει τις υπηρεσίες του με την επιμέλεια ενός κανονικού εμπόρου. Σε περίπτωση, ωστόσο, αθέτησης υποχρέωσης έναντι του Sparkasse, του επιχειρηματικού φορέα ή της Γερμανίας, ο εντολοδόχος εκποίησης υποχρεούται να καταβάλει αποζημίωση μόνον εφόσον ο ίδιος, τα εκτελεστικά όργανα, οι συνεργάτες ή οι βοηθοί του συνέβαλαν εσκεμμένα ή λόγω βαρείας αμέλειας στην αθέτηση της υποχρέωσης, στον βαθμό που δεν πρόκειται για συμβατικές υποχρεώσεις. Για αθέτηση ανάλογων υποχρεώσεων η ευθύνη του εντολοδόχου εκποίησης, ακόμη και σε περίπτωση απλής αμέλειας, περιορίζεται μόνο στο ύψος της τυπικής και προβλέψιμης ζημίας. Δεν υφίσταται ευθύνη για διαφυγόντα κέρδη.

19. Η Επιτροπή δίδει στον εντολοδόχο εκποίησης εντολές ή οδηγίες προκειμένου να διασφαλίσει ότι ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις και απαιτήσεις που ορίζονται στην απόφαση σχετικά με τις εκποιούμενες επιχειρήσεις.

20. Οι δήμοι Κολωνίας και Βόννης δεσμεύονται να μη δίνουν οδηγίες στον εντολοδόχο εκποίησης κατά τη διάρκεια της θητείας του.